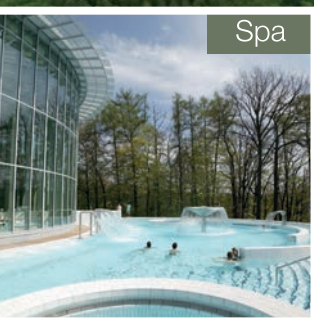

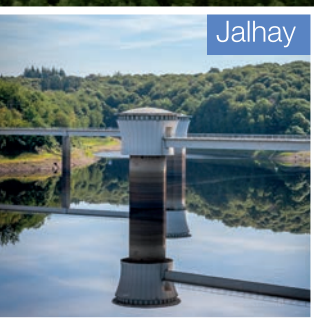
TOERISTISCHE GIDS

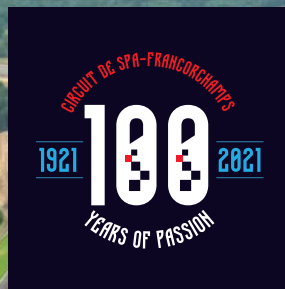
Theux

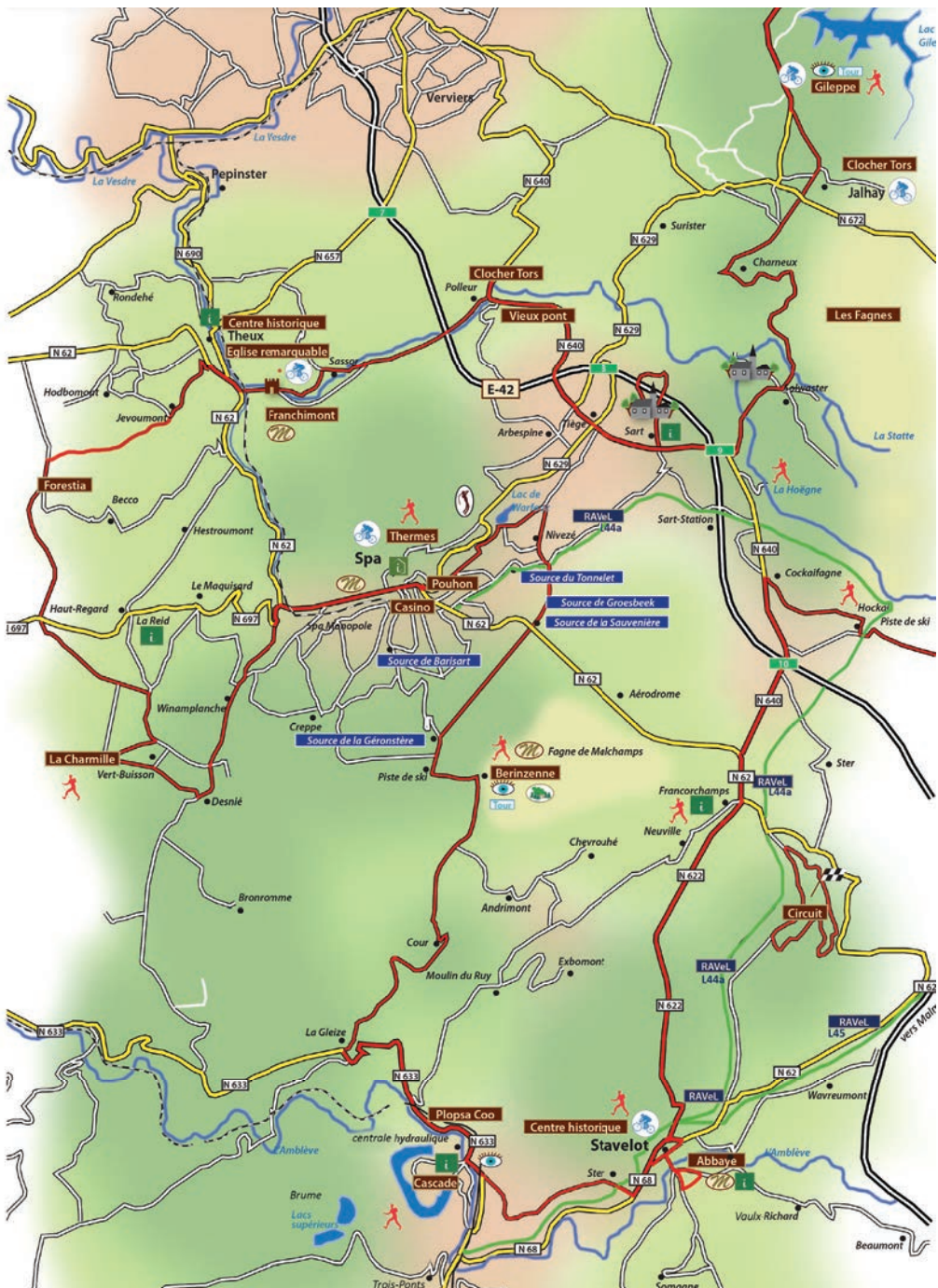
Spa

Jalhay

Stavelot

Légende

- Accueils touristiques
- Location de vélo
- Abbaye Site touristique
- Village remarquable
- Musée
- Tour
- Golf
- Centre Nature
- Voie lente
- Promenades
- Le circuit découverte

Welkom in SPA – HOGE VENEN - ARDENNEN

JALHAY

SPA

STAVELOT

THEUX

Het Maison du Tourisme Spa Hoge Venen Ardennen, dat de mooiste steden en dorpen van de Ardennen omvat, is ongetwijfeld de toeristische 'bron' van de streek.

U ontdekt er een uitzonderlijk hotelaanbod, gaande van luxehotels tot familiepensions, van B&B tot landelijke gîtes, en overall wacht u een gepersonaliseerd en hartelijk onthaal.

De streek van Spa Hoge Venen Ardennen mag uitpakken met een opmerkelijk erfgoed en uitzonderlijke natuursites. Hier vindt iedereen zijn gading, want de waaier is zeer ruim.

Cultuurminnaars ontdekken onze grote festivals, onze musea en tentoonstellingszalen met een aanbod dat even uitgebreid als verscheiden is.

Sportliefhebbers kunnen de grootste sportevenementen bijwonen en zich uitleven in hun favoriete sport: autosport, mountainbiking, lopen, skiën...

Liefhebbers van folklore blijven niet in de kou staan want voor hen hebben we een menu met folkloristische evenementen, historische evocaties, volksvertellingen...

Smulpapen en fijnproevers worden verwend met streekproducten, bereid door grote chefs in de vele restaurants van de streek Spa Hoge Venen Ardennen.

En ten slotte, voor liefhebbers van bronwater, zowel om te drinken als voor thermale behandelingen, is Spa ongetwijfeld "the place to be".

De streek Spa Hoge Venen Ardennen kan ook bogen op een uitzonderlijke natuur. Ze ligt aan de voet van de Hoge Venen, het mooiste natuureservaat van België. Zij biedt talloze wandelmogelijkheden, op de venen, op het platteland, in de bossen.

Wandelaars, trekkers, fietsers, ruiters, iedereen heeft een ruime keuze. En overall ontdekt men schitterende landschappen en uitzonderlijke natuursites.

Maar de streek Spa Hoge Venen Ardennen staat in de eerste plaats voor WATER!
Water in natuurlijke staat is alomtegenwoordig. Wandelingen voeren u langs beken, riviertjes en bronnen. Deze rijkdom – te drinken als bronwater of gebruikt bij thermale behandelingen, is synoniem voor uw welzijn.

FRANCIS
WILLEMS
Président

ISABELLE
GRÉGOIRE
Directrice

SPA – HOGE VENEN - ARDENNEN

MAISON DU TOURISME

Rue du Marché, 1A

4900 SPA

Tel. 087 79 53 53

info@spa-hautesfagnes.be

www.spa-hautesfagnes.be / www.visitspa-hautesfagnes.be

Jalhay, aan de bronnen van de natuur pag. 06 à 19

Spa, kuurstad, chic en feestelijk pag. 20 à 43

Stavelot, tussen natuur en cultuur pag. 44 à 61

Theux, boordevol geschiedenis pag. 62 à 73

Accomodaties - Restaurants pag. 74 à 89

Met de steun van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme van het Waalse Gewest.

Afstande

Luik:	43 km
Brussel:	132 km
Antwerpen:	155 km
Gent:	190 km
Brugge:	234 km
Maastricht:	40 km
Amsterdam:	266 km
Aken:	40 km
Luxemburg:	132 km
Rijsel:	242 km
Keulen:	107 km
Utrecht:	232 km
Parijs:	411 km
Londen:	498 km

VISIT
Wallonia
be

Welkom in

Jalhay

Aan de bronnen van de natuur

Place du Marché, 242
4845 Sart-Jalhay
Tél. 087 47 47 37

info@tourismejalhaysart.be
www.tourismejalhaysart.be
www.visitjalhay.be

office du tourisme Jalhay-Sart

visitjalhay

Jalhay-Sart bevindt zich aan de voet van de Hoge Venen, in een van de mooiste natuurreservaten van België. Tal van paden voor wandelaars, fietsers en ruiters doorkruisen onze bossen en ons platteland, of volgen de oevers van onze spectaculaire rivieren, de Hoëgne, de Statte of de Sawe. En de stuwdam van de Gileppe is op zich al de verplaatsing waard! Jalhay, een land van tradities en gastvrijheid, heeft ook de zin in feesten en folklore levendig gehouden. Er is een grote verscheidenheid in kwaliteitsvol logies en restaurants waar men streekgerechten serveert. Het zijn allemaal goede redenen om een teug natuur te komen inademen bij ons. Maar vergeet niet eerst even binnen te lopen bij onze Dienst voor Toerisme in Sart.

Geografische ligging, een vleugje geschiedenis	8
Jalhay, land voor vrijetijdsbesteding en ontdekkingen	9
Jalhay, gastvrijheid, streekeigenheid, gastronomie	10
De Stuwdam van de Gileppe	11
Het plateau van de Hoge Venen en het natuurreservaat	12
De vallei van de Hoëgne	13
Jalhay, Herbiester, Charneux	14
Sart	15
Solwaster	16
Nivezé	17
Tiège en zijn waterputten	18
Surister en Foyr	19

infos

Geldautomaat in het centrum van Spa of in Heusy
Winkels: tal van handelszaken in Jalhay, Sart, Tiège (bakkers, slaggers, apotheken...)
Verhuur van fietsen: VTT – E-bikes – E-steps : Tour de la Gileppe, rte de la Gileppe 55 à Jalhay
www.gileppe.com
VTTSPA : spabikes.be

Met de auto :

E42 Verviers - Trier

Afrit n°8 ou 9

E25 Luik - Aywaille - Luxembourg

Afrit n°46 Remouchamps

Met de trein:

Lijn Luik - Verviers - Aken

Halte in Verviers of Spa

+ 32 (0) 2 528 28 28

www.belgianrail.be

Met de bus:

Naar het centrum van Jalhay,

lijnen 390,393

Naar Tiège, Sart, Solwaster:

lijnen 294,295,395

+ 32 (0) 4 361 94 44

www.infotec.be

EEN VLEUGJE GESCHIEDENIS

De streek werd al heel vroeg bevolkt door de Kelten. Maar het waren de Franken die zich hier kwamen vestigen vanaf de 4e en de 5e eeuw, die aan de oorsprong lagen van de dorpen van Jalhay. Karel de Grote maakte van Jalhay een jachtdomein. Later ontnam de koning van Lotharingen het gebied van de abdij van Stavelot en schonk het aan de prins-bisschop van Luik. Die liet zijn domein ontginnen en bewerken. De bodem die rijk was aan ijzererts, liet toe dat zich langs de Hoëgne vanaf de 14e eeuw een metaalnijverheid ontwikkelde die zorgde voor welvaart in de streek. Tot Karel de Stoute, hertog van Boergondië, in 1468 de ijzersmelterijen liet vernielen waar men de wapens had gesmeed van de '600 Franchimontezen' die hem in Luik hadden bevochten. Hij plunderde de streek en vernielde de smeedhamers ('makas'). Nadien was de gemeente vooral op landbouw gericht. Vanaf de 15e eeuw schonk de prins-bisschop van Luik bepaalde rechten aan de burgers van Jalhay, Sart en Surister, zoals het recht op een plaatselijk gerechtshof, de titel van stad, de verkiezing van een burgemeester, handelsrechten... De perrons (symbolen van vrijheid en autonomie) van Sart en Surister getuigen daar nog van.

Jalhay, land van vrijetijdsbesteding en ontdekkingen

*De gemeente Jalhay, gelegen aan de toegang naar de Hoge Venen,
ligt ingekapseld in een ongerepte natuur.*

Zin in een teug frisse lucht in een groene omgeving? Liefhebbers van natuur en wandelingen vinden hier tal van bewegwijzerde paden die kringelen langs schilderachtige dorpen en ongerepte rivieren.

U kunt 22 wandelfiches downloaden op onze website **www.tourismejalhaysart.be** en ze zijn ook beschikbaar bij de Dienst voor Toerisme van Jalhay. De uitgestippelde wandelingen van de gemeente Jalhay zijn ook beschikbaar in GPX-bestand.

Begeleide en themawandelingen, zoals vertelwandelingen, paddenstoelen- of fotowandelingen laten andere facetten zien van de streek. Zij worden georganiseerd door de Dienst voor Toerisme van Jalhay.

Voor mountainbikers biedt onze gemeente 7 circuits met vertrek in Sart, Jalhay en de Stuwdam van de Gileppe. De fiches kunt u downloaden op **www.tourismejalhaysart.be** en ze zijn ook beschikbaar bij de Dienst voor Toerisme van Jalhay.

Voor liefhebbers van trail en nordic walking zijn er 4 circuits voorzien met vertrek in het dorp Sart en de Gileppe.

Jalhay, gastvrijheid, streekeigenheid, gastronomie

Zin in ontspanning? Alleen, als koppel, met uw gezin of met vrienden, altijd vindt u een ideaal logies in Jalhay. Tal van toeristische logeeradressen zoals gîtes op het platteland of op de boerderij, vakantiehuizen, B&B, campings en karaktervolle hotels, traditioneel of modern, dompelen u enkele dagen onder in de sfeer van onze natuur.

wildmenu's voor u. Smulpapen, lekkerbekken en fijnproevers: aan tafel! En smakelijk!

Ook de streekproducten van Jalhay zullen u kunnen verleiden. De lokale ambachtelijke producenten laten u graag kennismaken met hun producten, zoals de kaas 'Le Sarté', het ambachtelijke bier 'La Sparsa', de jam en confiserie 'Confisar', ambachtelijk bereid bio-vlees, patisserie en charcuterie...

Jalhay is gastvrij en gul, tot op het bord. Onze restaurants en brasserieën laten u genieten van streekgerechten zoals de befaamde kool of de bloedworst van Jalhay... Tijdens het herfstseizoen bereiden onze restaurants

Een grandioze natuur

De Stuwdam van de Gileppe

 Wandeling 44 voert u rond het meer (15 km) en laat u doordringen in het majestueuze Hertogenwoud.

De nabijheid van het plateau van de Hoge Venen zorgt ervoor dat Jalhay een zeer dicht net heeft van beken en rivieren. De hoge zuurgraad van de venen heeft het water van de streek alle kwaliteiten bezorgd die nodig zijn voor het wassen van wol. Daardoor ontwikkelde zich in de streek van Verviers een bloeiende wolindustrie. De Stuwdam van de Gileppe werd gebouwd om tegemoet te komen aan de vraag naar water van de wolindustrie. Dit kunstwerk, het eerste in zijn soort in België, werd op 28 juli 1878 geïnaugureerd. In 1971 hebben ophogingswerken de capaciteit van het stuwbekken verhoogd tot 26 miljoen kubieke meter. De breedte aan de basis ging van 65 naar 235 meter en de hoogte bedraagt nu ongeveer 60 meter. Het geheel wordt bekroond door een majestueuze leeuw van 300 ton, een werk van Félix Bourré. Vanop de Belvédère en boven op de panoramatoren van 77 meter, ontdekt men voluit de schoonheid van het meer en het woud. Op afspraak worden groepsbezoeken georganiseerd: de panoramatoren, de stuwdam, het nieuwe informatiecentrum aan de voet van de toren en het didactische pad. Geïnteresseerden kunnen ter plaatse een fiets huren en helemaal rond het meer rijden.

HET HERTOGENWALD

Het Hertogenwoud is een restant van het immense Ardense woud dat ons land bedekte in de periode dat Julius Caesar Gallië veroverde. Bosexploitatie levert een belangrijke bijdrage aan de economie van de gemeente.

Een didactisch parcours van 2 km, aangelegd door het departement 'Nature et Forêt' van het Waalse Gewest, laat groot en klein op een ludieke manier de fauna en flora ontdekken.

Natuurpark *Hoge Venen Eifel en Baraque Michel*

De Hoge Venen zijn een plateau dat bedekt is met bossen en veengebieden. Zij vormen het eerste reliëf als men van zee komt en kennen 70 dagen sneeuw per jaar, wat toelaat om in België te langlaufen en te skiën. Het Natuurreservaat van de Hoge Venen werd gecreëerd in 1957 en het Natuurpark Hoge Venen Eifel in 1971. Vandaag is het doel van het natuurreservaat het behoud van de landschappen, de heide, de venen en de zeldzame en uitzonderlijke fauna en flora van dit soort milieu. Men vindt hier immers de laatste koppels korhoenen van België, zeldzame plantensoorten, waaronder orchideeën en zonnedauw (een vleesetende plant). Zelfs al moet u vandaag nog een beetje voorzichtigheid aan de dag leggen wanneer u wilt wandelen op de venen, er zijn voldoende bewegwijzerde routes die natuurliefhebbers toelaten om het veenlandschap op een volledig veilige manier te ontdekken.

Wandeling 58 voert u van het dorp Solwaster naar la Vecquée. Deze naam komt van het woord 'Évêque' (bisschop). Deze oude weg volgde de zuidelijke grens van het prinsdom Luik, vanuit Bérinzenne en Malchamps tot Hockai, waar een weg vertrok met een zeer druk verkeer in de 17e eeuw: de 'Voie de Fer' (Weg van het IJzer).

De zones C zijn slechts toegankelijk met een gids en de zones D zijn helemaal niet toegankelijk om de fauna te beschermen. Ook kan het reservaat gesloten worden om veiligheidsredenen.

De Vallei van de Hoëgne

Het zijn ontegensprekelijk de veenrivieren die de landschappen van de streek hun karakter en ongerepte schoonheid hebben gegeven.

DE KONINGIN VAN DE WANDELINGEN

Ontdek een van de mooiste rivieren die ontspringen in het natuureservaat van de Hoge Venen. De Hoëgne, die aanvankelijk 'Polleur' heet, ontstaat op een hoogte van 660 meter in de omgeving van de Baraque Michel en de Mont Rigi. Na een kronkeltocht door de venen, wordt zijn daling meer uitgesproken ter hoogte van de Passerelle du Centenaire en de Hoëgne wordt een bergriviertje tot aan Belleheid, op een hoogte van 380 meter. Rond de Hoëgne ontstond in de afgelopen eeuwen een belangrijke ijzerertsontginning, wat de faam vestigde van het markizaat Franchimont. De vallei van de Hoëgne is van botanische belang voor de leverbloempjes, de mossen en de varens die men er kan ontdekken. Dit deel van de vallei werd op de zuidwest flank doorkruist door de spoorlijn 'Spa/Trois-Ponts', die buiten dienst werd gesteld in 1970 en omgevormd wordt tot pre-RAVeL.

Léonard Legras uit Sart was in het begin van de 20e eeuw de promotor van wandelingen in de vallei van de Hoëgne. Een stèle herdenkt hem in de nabijheid van de Leopold II waterval.

De uitzonderlijke wandeling 55 stijgt van de Pont de Belleheid naar de Pont du Centenaire en is toegankelijk voor iedereen, dankzij de voorzieningen gerealiseerd door de groep vrijwilligers: vlonders, relingen, trappen, trapleuningen, rustplaatsen...

DE DORPEN JALHAY - HERBIESTER - CHARNEUX

Het dorp Jalhay ligt aan de poort naar het Natuurpark van de Hoge Venen en aan de rand van het Hertogenwald. De oude boerderijen van Le Haut Vinâve getuigen van de traditionele woningbouw in de streek. Het oude Maison de Justice was gevestigd in een ervan.

DE SAINT-MICHELKERK

De kerk werd gebouwd in 1514 maar vernield door een grote brand in 1835. De toren in breuksteen is het enige restant van het oude gebouw. Hij is bekroond met een spiraalvormige spits wat hem een plaatsje bezorgde bij de vereniging van gedraaide torenspitsen: 'Les clochers tors d'Europe'.

LE TIGELOT

Jalhay werd doorheen zijn geschiedenis doorkruist door zowat alle Europese legers. Dat was ook het geval tijdens de Tweede Wereldoorlog. Op plaatsen waar piloten werden neergehaald, verrijzen herdenkingsmonumenten zoals het Canadese monument van Le Tigelot.

HET KRUISPUNT VAN BELLE-CROIX

Op het kruispunt van de wegen naar Jalhay en Eupen verrijst een monumentaal calvarie, op de plaats waar voorheen het huis stond van een klompenmaker. Tijdens de bouw op dezelfde plek van het 'Relais de la Malle Poste' schreef een onbekende een gebed op de deur en legde er een mooi kruis neer dat zijn naam gaf aan het kruispunt: Belle-Croix.

HET CARNAVAL VAN JALHAY EN ANDERE FEESTELIJKHEDEN

Zijn oorsprong is meer dan 100 jaar oud. Het carnaval vindt plaats op de zondag na Aswoensdag en naast een uitbundig feest is het ook een manifestatie van rivaliteit tussen de 'bande' van Jalhay (de 'boûs' of de ossen) en deze van Herbiester (de 'ségles' of de everzwijnen). De traditie wordt in ere gehouden door een typisch lokale groep, die bestaat uit een tamboer-majoor en zes lansiers. Sinds 1893, na een felle ruzie tussen de lansiers, dragen ze een houten sabel...

JALHAY, DAT IS OOK KOOL EN OSSEN

De befaamde groene kool van Jalhay, die men oogst in de winter, eet men in januari in de dorpszaal en de restaurants van het dorp tijdens enkele memorabele 'kool'-avonden. Het folkloristische ossenfeest vindt plaats eind juli. Dan worden er volledige runderen geroosterd op het spit, en het gaat er bijzonder gezellig aan toe.

Het dorp Sart

OP ZOEK NAAR HET VERLEDEN..

Sart vormt een plateau tussen Wayai in het zuidwesten en de Hoëgne in het oosten. Sart is vermoedelijk gesticht in de 11e eeuw toen boeren het Ardense bos rooiden om de grond te ontginnen ('essarter' in het Frans).

Tal van sporen van de lange geschiedenis zijn vandaag nog te zien. Rond de Place du Marché ontdekt men meerdere bezienswaardigheden die beschermd zijn als nationaal erfgoed, zoals de versterkte toren van de Saint-Lambertkerk (10e en 15e eeuw), het Perron, symbool van de gemeentelijke vrijheden (15e eeuw), het mooie herenhuis 'As hôts ègrés' dat typisch is voor de overgang van gotiek naar renaissance op het einde van de 16e eeuw en de honderden jaren oude eik. Nog meer gebouwen, prachtig gerestaureerd, vervolledigen de architecturale harmonie, zoals het Maison Bronfort, een voormalige slagerij en het oude Hôtel du Perron, momenteel zetel van het Cultureel Comité, het Maison du Maquis waar Prins Karel zich heeft verborgen in 1944, de oude vicariswoning waar nu de Dienst voor Toerisme huist en de talloze traditionele boerderijtjes die grotendeels dateren uit de 19e eeuw.

 Wandeling 48 die vertrekt aan de Place du Marché, daalt af naar de vallei van de Hoëgne via le Croupet du Moulin en laat u de resten ontdekken van oude ijzermelteryen die ooit zorgden voor de welvaart van de streek.

TRADITIONELE GEBOUWEN

Zij zijn opgetrokken in zandsteen en bestaan uit drie delen: het hoofdgebouw, de stallen en de schuur. Een open binnenplein scheidt het woongebouw van de bergplaatsen, op de aanpalende weide grazen de jonge dieren. Het geheel oogt esthetisch, sober en luchtig.

FOLKLORE EN TRADITIES:

DE LAETARE VAN SART EN TIÈGE EN HET FEEST VAN DE OUDE AMBACHTEN

De 'Laetare' (halfvastencarnaval) vindt plaats 15 dagen na het carnaval van Jalhay. Tussen de dorpen Sart en Tiège heerst een gezonde wedijver. De praalwagens zijn versierd met duizenden papieren bloemen en worden voortgetrokken door trekpaarden met een traditioneel tuigage. De 2 rivaliserende stoeten worden aangevoerd door de personages 'le Courier' en 'la Bergère'. Nog een goed verankerde traditie van Sart is het Feest van de Oude ambachten. Het laat u een weekend lang terugkeren in de tijd en kennismaken met de beroepen en het dorpsleven in de tijd van toen.

Het dorp Solwaster

photo © A. Winners

Dit dorpje aan de voet van de venen is een van de mooiste van de streek. Het heeft het grootste deel van zijn traditionele woningen behouden.

DE SAWE

Deze schilderachtige rivier ontspringt in de 'Grande Fange' van Jalhay en zakt via watervalletjes af naar Gospinal. Op een parcours van 4 km bedraagt het hoogteverschil meer dan 250 meter. Het is een van de meest spectaculaire rivieren op het hoogplateau.

DE STATTE EN DE ROTS VAN BILISSE

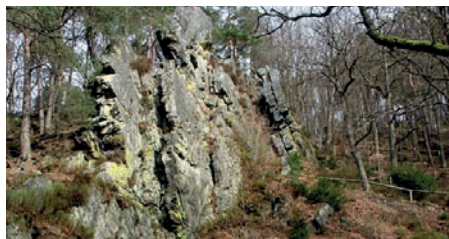
Voorbij de veengebieden van Wihonfagne en Henquinet, versnelt de Statte zijn loop spectaculair en komt pas tot rust bij de 'Rots van Bilisse'. De rots is het resultaat van een verheffing en plooiing in een ver geologisch verleden. De bijna verticale wand toont compact fylliet en kwartsiet, gesteenten die de eeuwen hebben weerstaan. Vroeger zou deze plek bewoond zijn geweest door de 'Sotès'.

In 1887 werd in het bos van Le Houssé deze zware tafelvormige steen in kwartsiet ontdekt. Hij is gelijkaardig aan deze van het neolithicum (meer dan 4000 jaar geleden). Er is echter niets dat zijn authenticiteit bevestigt.

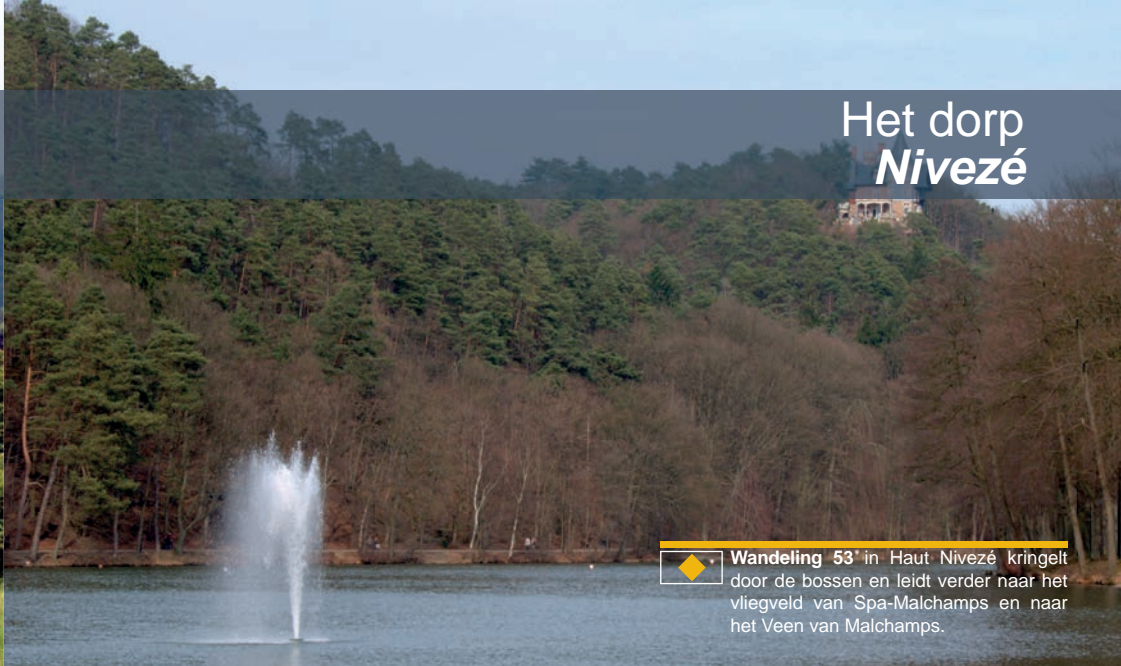

Wandeling 56 laat u deze ongerepte rivier ontdekken, samen met de 'Pierre del' Macrâle' (de heksensteen) en de mooie 'Cascade du Bain de Diane'.

Wandeling 57 volgt de Statte en zijn vallei met de indrukwekkende rots van Bilisse en de grote steenberg.

Het dorp Nivezé

 Wandeling 53 in Haut Nivezé kringelt door de bossen en leidt verder naar het vliegveld van Spa-Malchamps en naar het Veer van Malchamps.

De Wayai, een beek die ontspringt in het bos van de Oude Venen, vloeit langs de weiden naar het meer van Warfaaz, om in Theux uit te monden in de Hoëgne. Het dorp liet zijn landbouwkarakter varen toen de gegoede klasse van de streek er een verlengstuk van Spa van maakte en er luxueuze villa's liet bouwen aan de rand van de kuurstad. In 1918 bracht de Duitse keizer Wilhelm zijn hoofdkwartier onder in het Kasteel van Neubois en Maarschalk Hindenburg nam zijn intrek in de Villa Sous-Bois. La Fraineuse is een prachtig kasteel uit het einde van de 19e eeuw dat de Lodewijk XVI-stijl imiteert. Momenteel is het een sportcentrum van Adeps, maar in 1920 werd daar de vredesconferentie gehouden die besliste over de herstelbetalingen die Duitsland kreeg opgelegd na het Verdrag van Versailles. Bij de fusies van de gemeentes in 1976 werd Nivezé verdeeld tussen Spa en Jalhay.

DE BRONNEN

De interesse voor de 'pouhons' of bronnen van Nivezé dateert uit het begin van de 18e eeuw. De bronnen van Nivezé leveren een ijzerhoudend water van uitstekende kwaliteit aan de Thermen. Het bronwater wordt gewonnen in de omgeving van het meer van Warfaaz en de Wellington-bron, waar een leiding van 2.850 meter het water naar het kuuroord voert. Deze bron kreeg de naam 'Marie-Henriette'. Het water is licht bruisend en wordt gecommmercialiseerd door de onderneming Spa-Monopole. De Tonnelet, een andere beroemde bron in Nivezé, kreeg aanvankelijk de naam 'Frayneuse'. Het pand uit 1884 is vandaag een restaurant, maar een van de ronde gebouwtjes beschut nog altijd de bron.

Pre-Ravel. Op het traject van Spa naar Trois-Ponts passeert de oude spoorlijn nr. 44 Sart-Station en de Pont du Centenaire. 8 km zijn aangelegd als pre-Ravel en onthullen interessante botanische en mycologische ontdekkingen voor natuurliefhebbers.

Het dorp *Tiège* en zijn waterputten

Waterputten, fontein en drinkplaatsen... Tiège telt tal van opmerkelijke waterputten en bronnen langs zijn wegen. Een bewegwijzerd circuit van 40 km laat u ze allemaal ontdekken. Een gids met hun beschrijvingen werd uitgegeven door de Dienst voor Toerisme.

DE GROTE WEGEN...

Tiège heeft een lang verleden als belangrijk kruispunt. Vlakbij de rotonde naar de autosnelweg Verviers-Prüm passeerde de zogenaamde 'Voie du Fer', die van Polleur vertrok in de richting van Luik, Malmedy, Trier ... Op deze plaats kruiste de route de 'Royal Chemin', die vanuit Limbourg via Surister en Royompré, over de Wayai naar Malchamps liep. Een andere grote weg kwam van Spa, klom naar het Croix Brognard (de huidige Golf Club de Balmoral), stak de oude brug van Polleur over en ging dan richting Heusy. Deze wegen waren onmisbaar voor de economische ontwikkeling van de streek, maar ze werden ook gebruikt door legers uit alle hoeken van Europa, die eeuwenlang van Tiège, Sart en Jalhay een land van invasies maakten.

DE KERK VAN NOTRE-DAME DES VICTOIRES

In november 1944 viel een bom op Tiège. Hij maakte drie slachtoffers en vernielde een aantal gebouwen waaronder de Saint-Corneilkerk. Ze werd vervangen door een nieuw gebedshuis in breuksteen, opgetrokken in pre-romaanse stijl. De kerk mag uitpakken met een van de mooiste orgels van de streek.

VAN BALMORAL NAAR DE BRUG VAN POLLEUR...

Van 1907 tot 1952 maakte de tram Spa-Verviers van Tiège een vakantiebestemming.

Vakantievilla's verrezen tussen de traditionele boerderijtjes waarvan er nog enkele opmerkelijke eilandjes bestaan zoals in Arbespina.

Wandeling 52 Tiège en zijn gehuchten die zich uitstrekken tot Polleur en zijn opmerkelijke oude brug over de Hoëgne, de huidige grens tussen de gemeentes Jalhay en Theux. Het prachtige bos van le Staneux, dat doorkruist wordt door de (beek) ru de Chawion, werd in vroegere tijden aan de rand gerooid om plaats te maken voor landbouwgrond. In het oosten heeft het golfterrein tussen Tiège en Spa de plaats ingenomen van de oudste hippodroom van Europa, die op deze plaats in 1773 werd aangelegd.

De dorpen Foyr en Surister

Het oude centrum van het dorp Foyr ligt in de vorm van een trechter in een vallei. Die ligging biedt bescherming tegen de koude winden van de venen terwijl ze tegelijk zongericht is. Het gehucht Foyr heeft het hoogste aantal landbouwexploitaties van de gemeente. Het zijn modern uitgeruste boerderijen op mensenmaat, goed geïntegreerd in het landschap, die bijdragen tot de natuurlijke en groene omgeving van het dorp. De weiden waar het vee graast zijn van elkaar gescheiden door levende hagen van lokale plantensoorten, die heel wat kleine diersoorten aantrekken. Deze biotoop noemt men het wallenlandschap (bocage) van Jalhay. Het straatdorp Surister ligt op een zogenaamde 'waterscheiding*', langs de weg naar Jalhay. Vroeger stonden hier een banmolen, het kasteel van de heer en een perron. Op het einde van de ban verrees de galg. Een gedenksteen van de 'Route van de Mensenrechten' vormde samen met het perron een geheel dat de gemeentelijke vrijheden en rechten evoqueerde. De kerk met een beschermd orgel vervangt de oude kasteelkapel die vernield werd tijdens de Franse Revolutie. Ernaast kan men met een handbediende pomp water uit de diepe put van het oude kasteel halen.

**heuvel met aan weersziden een beek: de Hélyvy en de Botné.*

 Wandeling 45 neemt u mee langs het heggenlandschap en het platteland van Jalhay, tussen Foyr en Surister.

Spa.

AUTHENTI' CITY

Welkom in

Spa

Een stad van werelderfgoed

Office du Tourisme de Spa

Rue du Marché 1a, 4900 SPA

Tel. 087 79 53 53

www.spatourisme.be / www.visitspa.be

info@visitspa.be

Spa, de wieg van het moderne kuurwezen, heeft zijn naam geleend aan alle kuursteden van de wereld. Het blauwe goud welt er overvloedig op in de vele bronnen van de stad, waarvan de meest bekende ongetwijfeld de Peter-de-Grotebron is.

Spa, het Café van Europa, blijft hét trefpunt voor liefhebbers van wellness, natuur, cultuur sport en autosport, met een thermaal centrum dat volledig gewijd is aan wellness, een uniek beschermd natuurgebied dat zich uitstrekt over meer dan 13.000 hectare, internationaal befaamde muziek- en theaterfestivals, een permanente tentoonstelling met werken van Joan Miró (Spa is de 4e stad in de wereld die beschikt over een permanente tentoonstelling rond de Spaanse meester), trailruncircuits, de Grand Prix van Spa Formule 1...

Spa biedt ook een uitgebreid en gediversifieerd aanbod van hotels en landelijk logies, van kwaliteitsvolle restaurants die heerlijke streekgerechten bereiden, en van lokale winkels en handelszaken.

Ten slotte is het in Spa dat u het oudste Casino ter wereld aantreft, dat gemoderniseerd werd om tegemoet te komen aan de wensen van de spelers. Spa ligt op het kruispunt van grote verkeersassen en is ideaal gelegen voor een ontdekking van het Natuureservaat van de Hoge Venen, het beroemde circuit van Spa- Francorchamps of de verbazingwekkende burcht van Franchimont.

Spa wordt uw volgende bestemming!

Spa en de belangrijkste watersteden van Europa op de werelderfgoedlijst van Unesco	22 - 23
Een vleugje geschiedenis	24
Spa, wieg van het moderne kuurwezen	25
De bronnen van Spa	26 - 27
Spa, in het teken van kunst en erfgoed	28 - 30
Spa, bron van heel wat festivals	31
Spa, bron van cultuur	32 - 34
Spa, bron van vitaliteit	35 - 37
Spa, stad waar de natuur Koningin is	38 - 41
Spa, bestemming voor fijnproevers	42

Met de auto :
E42 Verviers - Trier
Afrif 8
E25 Luik - Aywaille - Luxembourg
Afrif 45

Met de trein :
Lijn Luik - Verviers - Aken
Halte in Spa
www.belgianrail.be

GREAT SPA TOWNS *of Europe*

SPA EN DE BELANGRIJKSTE WATERSTEDEN VAN EUROPA OP DE WERELDERFGOEDLIJST VAN UNESCO !

11 steden, 7 landen, 1 UNESCO Werelderfgoed. Spa is de eerste Waalse stad die deze internationale erkenning krijgt.

Op 24 juli 2021 is tijdens de 44e zitting van het Werelderfgoedcomité in Fuzhou (China) besloten om de «Grote Watersteden van Europa», met Spa als vertegenwoordiger van België, op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO te plaatsen.

Deze transnationale seriële aanvraag brengt 11 steden uit 7 Europese landen samen: Deze transnationale seriële voordracht brengt 11 steden uit 7 Europese landen samen: Baden bei Wien in Oostenrijk, Spa in België, Vichy in Frankrijk, Baden-Baden, Bad Ems en Bad Kissingen in Duitsland, Montecatini Terme in Italië, Bath in het VK, en Karlovy Vary, Mariánské Lázně en Františkovy Lázně in de Tsjechische Republiek.

Deze elf steden, die zich hebben ontwikkeld rond natuurlijke minerale bronnen, zijn vertegenwoordigers van een complexe en ongekende culturele beweging en stedelijke typologie: de waterstad.

De Grote Watersteden van Europa zijn dus een uitzonderlijk getuigenis van het fenomeen van het Europese thermalisme dat zijn hoogtepunt kende tussen 1700 en de jaren 1930. Voor de belangrijkste thermale steden van Europa is het een prachtige erkenning.

EEN VLEUGJE GESCHIEDENIS

Spa ligt aan de rand van de Ardennen en dankt zijn faam aan de bronnen met mineraalwater die al zeer op prijs werden gesteld door de Romeinen. Vanaf de 16e eeuw zorgde de kwaliteit van het bronwater voor een mooie groei van het dorp. In de 18e eeuw werd Spa een trefpunt voor gekroonde hoofden en illustere personages. Het was de Oostenrijkse keizer Jozef II die Spa bestempelde als 'het Café van Europa'. De opening van de eerste echte casino's van Europa, La Redoute in 1764 en Le Waux-Hall in 1770, drukte zijn stempel op het lot van Spa, dat nu een spel-, vermaak- en kuurstad werd. Op het einde van de 19e eeuw kende Spa een belangrijke stadsontwikkeling met de bouw van de Thermen, de Galerie Léopold II en zijn paviljoenen, de Bron van Peter de Grote, de villa van Marie-Henriette en de Saint-Remaclekerk. In 1905 moderniseerde de stad het thermaal etablissement en bouwde een nieuwe feestzaal: het Kursaal. In 1918 vestigde Keizer Wilhelm II zijn groot hoofdkwartier in Spa en in juli 1920 werd in het kasteel La Fraineuse de Vredesconferentie gehouden. De oprichting van de onderneming Spa Monopole was een van de belangrijkste gebeurtenissen tijdens het interbellum. De handel in mineraalwater kreeg toen een echte industriële en internationale dimensie.

SPA, WIEG VAN HET MODERNE KUURWEZEN

De faam van Spa is te danken aan specifieke geologische omstandigheden. Het water wordt gefilterd in de omliggende rotsformaties en krijgt er de minerale elementen die zorgen voor de heilzame eigenschappen. Het kuurwezen heeft zich ontwikkeld vanaf de oprichting van het eerste thermaal etablissement in 1862. In 1949 luidt de bouw van het etablissement 'Les Heures Claires' het begin in van het sociale kuurwezen, maar in de jaren 1990 maken budgettaire beperkingen daar een einde aan. Spa opteert dan voor een kuurwezen dat gericht is op wellness met een meer ludieke balneotherapie en bereidt de opening voor van een nieuw thermaal centrum. In 2004 is de reconversie een feit.

DE ONDERNEMING SPA MONOPOLE

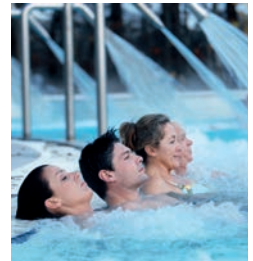
De onderneming werd gesticht in 1921 door Ridder de Thier onder de naam 'La Compagnie fermière des eaux et des bains de Spa'. Zij kende een snelle ontwikkeling en haalt vandaag een uitzonderlijk rendement. De galerij die uitkijkt op de productie-installaties en het museum kunnen op wekdagen bezocht worden (enkel voor groepen, na reservering).

DE NIEUWE THERMEN VAN SPA

Zij bevinden zich op de 'Annette et Lubin'-heuvel, een magische en rustgevende plaats die met het centrum verbonden is door een panoramisch kabelspoor. De lichte en moderne infrastructuur, gebouwd door Claude Strebelle, legt zich vooral toe op schoonheids-, gezondheids- en wellnessbehandelingen, maar biedt ook nog de turf- en koolzuurbaden aan die van oudsher de reputatie van Spa hebben gevestigd.

DE EAUDYSSÉE VAN SPA

biedt u een magische reis aan die de geheimen onthult van de zuiverheid van het natuurlijk mineraalwater van Spa, van het doorzijpelen tot het filteren en de unieke bescherming. www.eaudysseedespa.be

De Bronnen van Spa, Men noemt ze 'pouhons' en de meeste zijn opgenomen als bijzondere site van het Waalse erfgoed.

DE PETER-DE-GROTEBRON is de meest overvloedige bron. Het water is natuurlijk koolzuurhoudend en bevat veel minerale zouten en ijzer. Het gebouw rond de bron werd in 1880 opgetrokken door Victor Besme. Het bevat een monumentaal fresco met de naam 'Het Gulden Boek van Spa', gemaakt door de schilder Antoine Fontaine. De muurschildering stelt een honderdtal beroemde personen voor die Spa hebben bezocht, zoals Tsaar Peter de Grote, Keizer Jozef II, Richelieu... Het gebouw onderging een zorgvuldige restauratie die het historisch karakter van het pand en de moderniteit van Spa op een mooie manier combineert. Enkele jaren terug heeft de Dienst voor Toerisme zich gevestigd in het gebouw.

DE TONNELET-BRON

dankt zijn naam aan het feit dat het water vanaf de 17e eeuw werd opgevangen in een bassin met de vorm van een ton. In 1884 bouwde W. Hansen paviljoenen in metaal en glas die vandaag nog altijd bestaan.

DE PRINCE DE CONDE BRON

werd in 1863 ontdekt door de apotheker Schaltin. Het water komt uit hetzelfde ondergrondse waterbekken als dat van de Peter-de-Grotebron. De constructie van metaal en glas, typisch voor het einde van de 19e eeuw, werd in 1988 afgewerkt met een glazen piramide. Het gebouw herbergt nu een kunstgalerij.

DE BARISART-BRON

Het water van de Barisart-bron liep tot 1850 vrij door de weiden. Tussen een romantische grot uit vorige eeuw en twee kunstmatige vijvers verrijst een restaurant met een prachtig terras.

Hugues-Pierre Lesuisse ©

 N° 6 : de Meyerbeer wandeling verloopt in de voetsporen van de beroemde componist die de Barisart-, de Geronstère en de Sauvenière-bron bezocht.

DE SAUVENIERE-BRON

is de oudste van alle bronnen. Hij werd ooit gebruikt voor heidense ritens om de vruchtbaarheid te bevorderen. Na zijn 'zuivering' door de H. Remaclus werd de bron een bedevaartplek.

DE GROESBEECK-BRON

Deze aangrenzende bron wordt beschermd door een marmere nis die Baron de Groesbeeck liet bouwen in 1651.

DE GERONSTERE-BRON

bevat water met een zwavelsmaak en wordt aanbevolen voor aandoeningen van de luchtwegen. Het paviljoen en de watertempel werden in 1651 geschonken door Graaf de Burgsdorff.

Deze bronnen krijgen bijzondere aandacht, zowel vanwege hun erfgoedwaarde als voor de zuiverheid van hun water.

Spa, in het teken van kunst en erfgoed.

Spa heeft een erfgoed dat typisch is voor een vakantieplaats. Heel wat villa's en statige herenhuizen weerspiegelen het eclecticisme van de smaken van vroeger: imitaties van historische stijlen, exotische fantasieën, rustieke chalets en Anglo-Normandische huizen met rieten dak.

De architecturale elementen herinneren aan alle tijdperken, van de oudheid tot de art nouveau, waaronder het Maison Charlier, genoemd naar de architect die de woning in 1902 bouwde op de locatie van het Hôtel des Pays-Bas. Veel parels van het erfgoed van Spa, al dan niet geklasseerd als historisch monument, worden gerenoveerd en krijgen een nieuwe bestemming in het kader van het cultureel en toeristisch ontwikkelingsplan van de stad.

LE WAUX-HALL

opgetrokken in 1770 door de Luikenaar J.B. Renoz en verfraaid door de beeldhouwer en stucwerker Franck en de schilder Deprez, is geïnspireerd op de 'Maisons de Plaisance' uit de 18e eeuw. Het was de mondaine plaats waar Europese aristocraten en gekroonde hoofden zich kwamen verstrooien na hun waterkuur. Het zogenaamde 'Maison d'assemblées et de jeux' kende snel succes. Na de afschaffing van de kansspelen in 1791 werd de Waux-Hall een militair hospitaal. In 1801 kreeg het gebouw zijn oorspronkelijke functie terug en sloeg opnieuw de weg van het succes in. Later werd het gebruikt als tentoonstellingszaal, bibliotheek, basisschool en weeshuis. Het hele gebouw en zijn uitbundige aankleding hadden zwaar geleden onder dit bewogen verleden. In 1988 begon de restauratie met de volledige vernieuwing van het dak. De consolidatiewerken en de restauratie van de beschilderde plafonds en het stucwerk zijn nog steeds aan de gang.

HET OUDE 'ÉTABLISSEMENT DES BAINS', in 1867 gebouwd door Léon Sluys, gaf het startschot voor de opkomst van de thermale kuren. De avant-garde voorzieningen zijn in veel Europese kuursteden nagevolgd. Het gebouw wordt momenteel gerenoveerd en zal later een luxe hotel worden.

HET CASINO, een gebouw met sobere en harmonieuze lijnen in Lodewijk XVI-stijl, werd opgetrokken door Alban Chambon. Het opende zijn deuren in 1908, werd vernield door een brand in 1917, herbouwd in 1920 en evolueerde mee met zijn tijd. De speelzalen, die voor iedereen toegankelijk zijn, beantwoorden aan de meest moderne eisen: Amerikaanse roulettes, blackjack, gokautomaten, pokerzalen... Het casino is een trefpunt voor mensen die geboeid zijn door het spel, maar het is tegelijk een centrum van het culturele leven van Spa. Het dient als kader voor tal van tentoonstellingen, concerten, festivals en spektakels. www.casinodespa.be

HET 'PARC DE SEPT HEURES', aangelegd als publieke promenade in 1758, kreeg zijn naam omdat de Bobelins, de naam die gegeven werd aan de kuurgasten in Spa, er gingen wandelen tegen het einde van de dag. Ook vandaag nog is het een plek om te flaneren en men vindt er overigens ook een miniaturgolf en een speelplein.

DE GALERIE LÉOPOLD II, gebouwd in 1878 naar plannen van William Hansen. De galerij staat op de lijst met 'uitzonderlijk erfgoed van Wallonië'. Ze bestaat uit een lange wandelgang met een overkapping die steunt op een honderdtal zuiltjes in gietijzer. Ze verbindt het paviljoen van de 'Petits Jeux' met het paviljoen Koningin Marie-Henriette.

DE IJSKELDERS VAN SPA
De eerste werd in 1766 gebouwd in de rue de la Sauvenière. Het ijs haalde men bij de vijvers en het werd opgeslagen in speciale kelders. Door de grote vraag van de hoteliers uit die tijd kwamen er snel meerdere kelders. In 1878 werd een slachthuis gebouwd in de wijk Vieux Spa en het kreeg een ijskelder die ingebouwd werd in de flank van de heuvel. Het was pas 1924 dat in Spa de eerste kunstmatige ijsfabriek verscheen.

DE SAINT-REMACLEKERK,

in 1885 in neo-rijnlands-romaanse stijl gebouwd door E. Carpentier uit Doornik, verrijst op de plaats van enkele voorgangers. De oudste dateerde van het begin van de 15e eeuw. De kerk kenmerkt zich door twee hoge vierkante geveltorens en een achthoekige lantaarntoren ter hoogte van de viering. Het kerkhof, beschermd als historisch monument sinds 2004, is opmerkelijk en uniek in Wallonië, onder meer vanwege de ruimtelijke inrichting en de graven van enkele beroemde personen.

HET PERRON

symbool van de gemeentelijke vrijheden die in 1594 werden verleend door de Prins-Bisschop van Luik, verrijst op de Place de l'Hôtel de Ville.

HET STADHUIS

was oorspronkelijk het Grand Hôtel waar kurende personaliteiten verbleven. In 1822 werd het eigendom van John Cockerill die er een fabriek voor kaarden en spellen in onderbracht. www.villedespa.be

Spa, de stad van de festivals

Door de seizoenen heen volgen tal van befaamde festivals elkaar op: de beroemde Francofolies van Spa, het Spa Tribute Festival, het Koninklijk Theaterfestival en het Festival van de Muzikale Herfst brengen op een sublieme manier leven in de brouwerij.

DE FRANCOFOLIES VAN SPA vormen het belangrijkste muziekevenement van de Franse Gemeenschap van België. Het is een vierdaags feest met 180.000 festivalgangers, een tiental scènes in alle uithoeken van de stad en bijna 250 concerten. De faam is uitgemond in een groeiende aanwezigheid van professionals en bekende namen uit de wereld van de muziek, kunst en cultuur. De indrukwekkende evolutie van het festival is meer dan ooit verbonden met de familiale en gezellige sfeer die men in Spa vindt tijdens de zomer. www.francofolies.be

HET KONINKLIJK FESTIVAL VAN SPA is een van de grote culturele evenementen van België. Elk jaar brengt het verschillende professionele gezelschappen uit Wallonië, Brussel en het buitenland bijeen. Dit festival van de creatie kent een razend succes en trekt elk jaar meer dan 15.000 bezoekers aan. www.royalfestivalspa.be

DE MUZIKALE HERFST. Tijdens dit evenement weerklinkt kamermuziek en vocale muziek uit de 17e en 18e eeuw op de mooiste plaatsen van de stad. www.autumnemusical.com

Spa, bron van cultuur

Het rijke verleden van Spa en zijn actueel dynamisme maken van de stad de culturele navel van de streek.

DE MUSEA VAN DE KUURSTAD

DE KONINKLIJKE VILLA

Voormalige residentie van Koningin Marie-Henriette, échtgenote van Koning Leopold II, die er verbleef van 1895 tot 20 september 1902, de dag van haar overlijden. In het gebouw vindt men nu een schitterende verzameling 'Jolités' of Hout van Spa, samen met oude affiches, gravures en diverse voorwerpen die de activiteit van onze beroemde kuurstad evokeren, zoals het assortiment flessen met vreemde vormen die gebruikt werden om het bronwater te vervoeren naar landen in Europa en Amerika. www.spavillroyale.be

DE PAARDENSTALLEN VAN HM KONINGIN MARIE-HENRIETTE

zijn gerestaureerd in hun oorspronkelijke staat. Zij herbergen nu interessante verzamelingen over de verschillende ruitersdisciplines en getuigen van een uitzonderlijk hippisch verleden.

HET WASSERIJMUSEUM

is een eerder ongewone plaats waar men de evolutie van het wassen van linnen toont, van de oudheid tot vandaag, met oude wasmachines die nog werken, de wedersamenstelling van een publieke wasplaats, strijkmethodes, de geschiedenis van de zeep...

HET MUSEUM VAN HET 12E LINIEREGIMENT PRINS LEOPOLD belicht de geschiedenis van dit luisterrijk regiment, van 1830 tot vandaag. www.amicale12-13li.be

MIRO TENTOONSTELLING – PETER-DE-GROTEBRON

Deze uitzonderlijke tentoonstelling in de Peter-de-Grotebron in Spa toont een honderdtal originele werken van Joan Miró: aquarellen, litho's, tekeningen, gravures en collages van de Spaanse meester.

De grote meerderheid van deze werken staat voor het eerst tentoon voor het publiek in deze prachtige omgeving. De tentoonstelling is opgebouwd rond verschillende thema's: de Spaanse burgeroorlog, het surrealisme, de kleuren, de handen van de kunstenaar, de thema's, de eenvoud, de rol van de kinderjaren en de vrijheid. Ze belicht ook een miskend aspect van de kunstenaar: zijn wens om verder te gaan dan de kunst om de kunst, en het grote publiek te veroveren. In 1938 schreef Miró: "Hoe meer ik werk, hoe meer zin ik krijg om te werken. Ik wil me wagen aan de beeldhouwkunst, aardewerk, gravures en ik wil een pers. Ik wil ook, in de mate van het mogelijke, kleinere schilderijen maken en via de schilderkunst de menselijke massa's benaderen die ik altijd in gedachten heb." In 1948 is Miró terug in Parijs. Het is het vertrekpunt voor een aanzienlijk grafisch werk, dat steeds meer plaats inneemt in het oeuvre van de kunstenaar.

Tot 1982 maakt Miró honderden werken. De tentoonstelling belicht deze immense wervelende creatie. Geen enkele kunstenaar was ooit zo vrij in zijn werk en zo gretig om te geven, als Joan Miró.

www.expo-miro.be

Spa 133

DE TENTOONSTELLINGSZALEN

Ze zijn talrijk en divers: de Galerie Azur met hedendaagse kunst, de Zaal R. Quirin, de Cercle artistique in de tuinen van het Casino, de kunstgalerij Pouhon Prince de Condé in het Cultureel Centrum van Spa.

HET THEATER JACQUES HUISMAN, oprichter van het Theaterfestival van Spa in het jaar 1959, organiseert het hele jaar evenementen, onder meer het wintertheaterseizoen van het Cultureel Centrum van Spa.

www.ccspace-jalhay-stoumont.be

HET 'HOUT VAN SPA' OF DE 'JOLITES'

Vanaf de 17e eeuw begonnen de inwoners van de stad zich toe te leggen op het maken van voorwerpen in hout dat geweekt was in ijzerhoudend water, en die nadien geveerd, gevernist en versierd werden, zoals bonbonnières, schijven waarop men het aantal glazen noteerde dat men gedronken had bij de bronnen, briefopeners enz...

DE GEMEENTELIJKE BIBLIOTHEEK EN HET FONDS ALBIN BODY leeszaal en internet toegang. www.villedespa.be

Wanneer sport en natuur
de Bobelins gelukkig maken.
Spa, bron van vitaliteit.

Spa biedt u tal van mogelijkheden om te sporten en een leuke tijd door te brengen met uw gezin of met vrienden.

HET CIRCUIT VAN SPA-FRANCORCHAMPS, in 1921 aangelegd op initiatief van het gemeentebestuur van Spa, werd al snel beschouwd als mooiste circuit ter wereld. In 1979 liet de aanleg van een gesloten circuit van 7 km toe om een rist activiteiten te organiseren die clubs en organisatoren uit heel Europa aantrokken. De installaties werden voortdurend verbeterd om te beantwoorden aan de normen van de Fifa en het hoogtepunt van het seizoen is de Grand Prix van België F1. www.spa-francorchamps.be

DE ROYAL GOLF CLUB DES FAGNES, nog een prestigieuze troef van de kuurstad, werd opgericht in 1930 door Tom Simpson. Het zachte reliëf en de grote fairways in een bebost gebied worden door liefhebbers zeer op prijs gesteld. Het indrukwekkende clubhuis en de gerenoveerde hotels in de omgeving vervolledigen de troeven van deze club die mag uitpakken met een van de beste parcours van Europa. www.golfdespa.be

HET VLEGVELD VAN SPA-MALCHAMPS, was vanaf 1930 het decor van de eerste vliegmeetings op de voormalige hippodroom van la Sauvenière. In deze groene omgeving krijgt men een indrukwekkend uitzicht op het plateau van de Venen. De vliegclub en de Royal Aéro Para Club van Spa hebben er een school voor kandidaat-piloten en valschermpringers. Men kan er ook een luchtdoop of een toeristische verkenningstocht met een vliegtuig boeken.

www.spa-aviation.be - www.skydive.be

HET SPEELPLEIN VOOR DE KINDEREN

in het Parc de Sept Heures richt zich ook tot de allerkleinsten. De spelen zijn verdeeld in vier leeftijdszones.

DE MINIATUURGOLF,

gelegen in het hart van het Parc de Sept Heures zal groot en klein plezieren.

DE SKIPISTES VAN 'THIER DES REXHONS' : alpineskiën kan voor het chalet waar de langlaufpistes van 3, 5 en 10 km vertrekken. Een van de afdalingspistes is gereserveerd voor sleeën.

DE TRIMBAAN 'SPA REINE' : u vertrekt aan de Reickem-wandeling en in de bossen ten noorden van Spa wachten u een twintigtal oefeningen. De oefeningen zijn geschikt voor iedereen: gezinnen, ervaren sporters en beginners.

DE MANEGES van Mambaye, van Les Sources de Spa en van de Ferme du Transvaal bieden tal van gelegenheden voor paardrijden: initiaties, dressuur, obstakels, residentiële stages, wandeltochten, ponyklassen, tochten met koets of paardenspan...

DE ROYAL TENNIS CLUB VAN SPA beschikt over 8 terreinen waarvan 6 met vermalen baksteen en 2 french courts met verlichting.

HET SPORTCENTRUM 'LA FRAINEUSE' : twee residentiële centra, twee restaurants en een volledige sportinfrastructuur in een unieke groene omgeving vormen de locatie voor sportstages, uitsluitend voor groepen.

HET SPORTCENTRUM VAN «WARFAAZ» : het sportcentrum van de stad Spa biedt verschillende multisporthallen, talrijke recreatiemogelijkheden en een grote cafetaria. Info: www.centresportifwarfaaz.be

Spa, stad waar de natuur Koningin is

HET MEER VAN WARFAAZ,

is een prachtige site op 2 km van Spa. Een leuke wandeling van 1 km brengt u rond het meer. Men kan er waterfietsen, hengelen, een hapje eten en voor de kinderen is er een speelplein.

EEN NIET MISSEN NATUURSITE.

HET DOMEIN VAN BERINZENNE, gelegen aan de voet van de Venen van Malchamps, strekt zich uit over 17 hectare. Verschillende parcours laten de bezoeker kennismaken met de rijkdommen van de twee belangrijkste biotopen van de streek. *Een panoramatoren biedt een uitzonderlijk uitzicht op het Veengebied van Malchamps en de bossen van Spa.*

www.berinzenne.be

HET MUSEUM VAN HET BOS EN HET WATER 'PIERRE NOÉ'

toont u met een vernieuwde scenografie en interactieve modules de biodiversiteit van de natuurlijke milieus van de venen, de bossen, de bronnen en de rivieren. Het Regionaal Centrum voor Milieu-initiatie (CRIE) organiseert pedagogische animaties, seminaries en vrijetijdsactiviteiten. Het park heeft voorzieningen om gezinnen en groepen te ontvangen: barbecuepaviljoen, picknickzones...

SPA IS HET PARADIJS VAN DE WANDELAARS.

WANDELINGEN.

Wandel zorgeloos in de bossen van Spa, dankzij ons netwerk van bewegwijzerde wandelingen. De Dienst voor Toerisme biedt u verschillende mogelijkheden aan: te voet of per fiets, alleen of begeleid... Een twintigtal circuits nodigen u uit om de bossen van Spa te verkennen. De lengte van de parcours varieert van 5 tot 15 km. Elk circuit draagt een specifieke naam en heeft een eigen bewegwijzering.

Download onze bewegwijzerde circuits (wandelingen en MTB) via de applicatie Cirkwi. U vindt er alle nuttige informatie (kaart, afstand, duur, foto's, hoogteverschil...) om onze mooie streek te ontdekken.

ExtraTrail is het grootste Belgische netwerk dat gewijd is aan trail running en nordic walking en biedt gekoppelde routes van 5, 10, 20 of 30 km door een streek met adembenemende landschappen en een ongerepte natuur. Boswegen en enkelsporige paden maken 92% uit van de tracés van ExtraTrail.

- › Bewegwijzerde tracés
- › Gevarieerde parcours
- › Gegarandeerd hoogteverschil
- › Toegankelijk voor iedereen, van beginners tot ervaren sporters.

BEGELEIDE WANDELINGEN.

De Dienst voor Toerisme nodigt u uit om mee te gaan met zijn ervaren gidsen voor een verrijkende ontdekking van de natuurlijke rijkdommen van Spa.

De afstand varieert van 8 tot 10 km voor halvedagswandelingen. De wandelkalender is beschikbaar bij de Dienst voor Toerisme.

www.spatourisme.be

DE KAART VAN DE WANDELAAR

Deze kaart bevat 21 bewegwijzerde circuits in de bossen van Spa.

DE GIDS VAN DE GR-5

Tot grote vreugde van ervaren stappers doorkruist de GR-5 onze streek helemaal. Dit mythische pad van de Noordzee naar de Middellandse Zee, van de lage landen naar de Côte d'Azur, doorkruist de Ardennen, de Vogezes, de Jura en de Alpen. De GR-5 is een echte trip naar de zon!

Bijzondere wandelingen.

N°1 : de Berkeley wandeling, genoemd naar een Engels edelman en een groot mecenas van de stad in de 18e eeuw, neemt u mee naar de Annette et Lubin-heuvel, het Balmoral en het meer van Warfaaz..

N°5 : de Jacques Houyon wandeling kronkelt door het kreupelhout in de richting van het plateau van Creppe.

N°8 : de wandeling van de Hertogin van Orléans, grootmoeder van Louise Marie, de eerste koningin van België, passeert langs Nivezé, de bron van la Sauvenièrre, de Route des Fontaines en de Gué des Artistes.

N°7 : de Kunstenaarswandeling is een van de mooiste van de streek en loopt langs bruggetjes over soms wild stromende beekjes. Zij voert langs bronnen, waterwinningen en het arboretum van Tahanfagne.

PARCOURS MAPICO

In het Parc de 7 Heures

Permanent ontdekkingsparcours van het prestigieuze Parc de 7 Heures in de vorm van een ludieke en pedagogische oriëntatiewandeling. Deze activiteit richt zich tot gezinnen, schoolgroepen, jeugdbewegingen... die de gelegenheid krijgen om met de kaart in de hand op een veilige manier door de lanen van het park te lopen. De meest eenvoudige parcours zijn geschikt voor kinderen vanaf 6 jaar. Voor oudere kinderen zijn er meer ingewikkelde parcours. Duur: van 5 tot 20 min per parcours.

Permanente ontdekkingsrally's in de stad Spa

Voorzien van een kaart en een vragenlijst vertrekt u voor een amusante en leerrijke ontdekking van het historische, schilderachtige en soms geheime Spa.

De rally is gezelliger wanneer u hem doet met familie of vrienden. Sommige parcours zijn aangepast voor jonge kinderen. Ze zijn dan korter en weg van alle autoverkeer.

TOTEMUS

Vertrek op schattenjacht en (her)ontdek onze mooie stad Spa, haar natuur en haar geschiedenis door de eeuwen heen.

Het totemusspel bevindt zich halverwege tussen de speurtocht en geocaching. Afstand 4,6 km – Duur : ca. 1h45

Wandelschoenen te voorzien want sommige plaatsen kunnen modderig en glad zijn.

TOTEMUS

WWW.TOTEMUS.BE

FIETSCIRCUITS

Fietsliefhebbers kunnen Spa en zijn omgeving ook op de tweewieler ontdekken, dankzij een net van bewegwijzerde circuits. Rond Spa zijn er 6 circuits met een lengte variërend van 7,5 km voor een gezinstocht die voor iedereen toegankelijk is, tot 36 km voor meer ervaren fietsers. De moeilijkheidsgraad van de circuits wordt aangegeven met een schaal die gaat van 1 ♥ voor een gemakkelijk parcours tot 3 ♥ voor een moeilijker parcours. De mountainbikekaart – Land van de Bronnen: volledige en gedetailleerde NGI-kaart met 13 bewegwijzerde circuits in de bossen van en rond Spa.

DE RAVEL

De stad Spa is voortaan verbonden met het RAVeL netwerk: via lijn 44a kunnen wandelaars, fietsers en rollerskaters lijn 45 bereiken. Wanneer u deze RAVeL volgt, komt u onder de indruk van de natuurlijke schoonheid van de streek van Spa.

VERHUUR VAN ELEKTRISCHE FIETSEN

Ontdek onze streek zonder al te veel inspanningen dankzij de elektrische fietsen die beschikbaar zijn in de rekken voor de Dienst voor Toerisme. De Dienst voor Toerisme zal u graag tochten aanbevelen. Sommige zijn begeleid en voorzien van commentaar door onze gids-animator
Infos : www.spatourisme.be

Praktische info

De Vlooiemarkt

vindt elke zondag plaats van 8 tot 13 u onder de Galerie Léopold II. Men ontdekt er een sympathieke mengeling van antiek, brocante, curiositeiten, ambachtswerk en diverse collectievoorwerpen. Iedere week bezoeken meer dan 2000 mensen de vlooiemarkt.

De wekelijkse markt : dinsdagvoormiddag van 8 tot 13 u - Place Royale en Parc de 7 Heures.

De Dienst voor Toerisme van Spa is elke dag open, behalve op 1 januari en 25 december.

In het seizoen (01/06 tot 30/9): in de week van 9u30 tot 13u. en van 13u30 tot 18u.

Buiten seizoen (01/10 tot 31/05): in de week van 9u30 tot 13u. en van 13u30 tot 17u.

Spa, fijnproeverstad bij uitstek

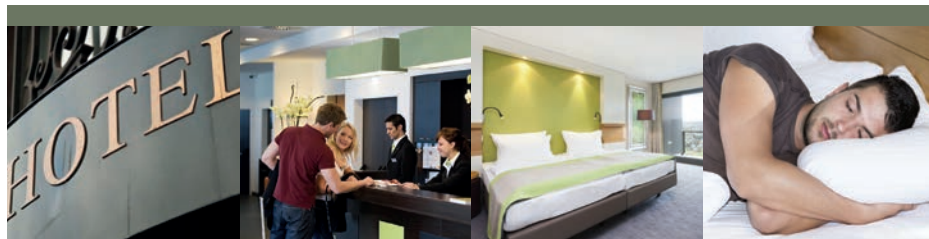
EEN VAKANTIESTAD WAAR GASTRONOMIE HOOG IN HET VAANDEL STAAT.

In Spa ontdekt u een waaier van specialiteiten en streekproducten, zoals het water van Spa, Rosée de Spa, een bloemenwijn met de aroma's van bosbessen, Elixir de Spa, een likeur op basis van 40 planten die gekend zijn voor hun digestieve kwaliteiten, Extrait de Spa, een verkwikkend aperitieflikeur op basis van 25 planten, Bobeline, en Sparsa onze streekbieren, paté met bosbessen of Bobeline, chocolade...

Streekproducten... natuurlijk goed! ...restaurants, cafés, brasseries... van topgastronomie tot streekgerechten en frietkraam.

HET LOGIES in Spa altijd van hoge kwaliteit geweest. Het aanbod is uitgebreid en gevarieerd, van de luxe suite tot de originele en gezellige gastenkamer en laat toeristen toe maximaal te genieten van hun verblijf door hen diensten te bieden van een paradijs op aarde: hartelijk onthaal, gastronomie, diverse animaties.

Infos : www.spatourisme.be

Welkom in

Stavelot

Coo, Francorchamps,

tussen Natuur en Cultuur

Dienst voor Toerisme van Stavelot

Onthaal: Glazen galerij van de Abdij van Stavelot

Postadres: Place Saint-Remacle 32, 4970 Stavelot

Tel. +32 (0) 80 86 27 06 - info@tourismestavelot.be

www.tourismestavelot.be / www.visitstavelot.be

Dienst voor Toerisme van Coo : +32 (0) 80 68 46 39

lesyndicatdinitiativesdecoo@gmail.com

Dienst voor Toerisme van Francorchamps :

Tel. +32 (0) 473 73 29 89 - info@francorchamps.org

Het Land van Stavelot heeft alles in huis om de toerist te kunnen verleiden. Ieder jaar ontvangen wij meer dan een miljoen bezoekers. De streek van Stavelot is een toeristische topspeler in Wallonië en deelt gul zijn troeven: van de waterval van Coo tot het Circuit van Francorchamps en van het veengebied van Hockai tot de Abdij.

Drie musea (Museum van het Circuit van Francorchamps, het geschiedkundig museum van het Prinsdom Stavelot-Malmedy en het Museum Guillaume Apollinaire) vinden onderdak in de Abdij die opgenomen werd als uitzonderlijk erfgoed van Wallonië en die bekroond werd met de vijf zonnen van het Waalse toerisme.

De abdijsite is ook het decor voor een galerij voor hedendaagse kunst, een theaterfestival, een festival met klassieke muziek dat deel uitmaakt van het 'Festival de Wallonie' en een festival van het Franse chanson. Ten slotte herbergt de Abdij nog een Cultureel centrum dat het hele jaar een gevarieerd programma brengt. Ze is dus een echte steunpilaar van het cultureel toerisme in Wallonië.

De bossen en landschappen van de 'Haute Ardenne' zullen natuurliefhebbers en sporters kunnen verleiden. Zij vinden hier bewegwijzerde paden, natuurwandelingen, Extratrail parcours, mountainbikecircuits, skipistes...

Het Land van Stavelot, dat is ook de Formule 1...

Het Land van Stavelot, dat is ook het attractiepark Plopsa Coo...

Het Land van Stavelot... boordevol mooie ontdekkingen!

Een vleugje geschiedenis	46
Stavelot, beschermd historisch centrum	47
De Abdij, uitzonderlijk erfgoed van Wallonië	48
Stavelot, in het teken van kunst en cultuur	49
Francorchamps, het mooiste circuit van de wereld	50
Coo, of het begin van het Waalse toerisme	51
Natuur.	52
Te voet, met de fiets	53
Laetare en de Blancs Moussis.	54
Tradities, folklore, feestelijkheden.	55
De dorpen Renardmont, Parfondruy en Ster	56
De dorpen Challes en Wavreumont.	57
De dorpen Cheneux, Masta en Rivage	58
De dorpen La Vaulx-Richard, Lodomez, Beaumont et Francheville.	59
De dorpen Francorchamps, Ster et Hockai.	60

Met de auto :

Autosnelweg E42: Verviers – Trier
Afrif 10 of 11
Autosnelweg E25:
Luik – Aywaille – Luxemburg
Afrif 48

Met de trein :

Lijn Luik – Gouvy – Luxemburg
Halte in Trois-Ponts
+ 32 (0) 2 528 28 28 - www.b-rail.be
Aansluiting met de bus

Met de bus:

Lijnen:
- 745: Trois-Ponts – Stavelot - Malmédy
- 294: Trois-Ponts – Stavelot – Verviers
+ 32 (0) 4 361 94 44
www.infotec.be

EEN VLEUGJE GESCHIEDENIS

Ook al verscheen Stavelot pas in de geschiedenis in de 7e eeuw, namelijk toen de eerste abdij werd gesticht door abt Remaclus, toch was de streek vanwege de gunstige geografische ligging al bewoond sinds het neolithicum. Maar het was pas na de stichting van een onafhankelijk abtjijprinsdom waarvan Stavelot de hoofdstad werd, dat de echte bloei begon. Zo doorkruiste de stad met hoogten en laagten, goede en slechte tijden, elf eeuwen van de geschiedenis, van de middeleeuwen tot de moderne tijden, terwijl hij een economische activiteit ontwikkelde die zou bijdragen aan zijn faam: het looien van hard leder.

Op het einde van de 18e eeuw maakte de Franse Revolutie een einde aan de onafhankelijkheid van het prinsdom en het werd achtereenvolgend Frans, Nederlands en uiteindelijk Belgisch. Zoals overal in de Haute-Ardenne kwijnden in de 19e eeuw de traditionele activiteiten weg, maar die teloorgang werd gaandeweg gecompenseerd door het toerisme dat tot bloei kwam in Stavelot, Coë en Francorchamps. Niettemin moest het Land van Stavelot nog twee wereldoorlogen en een vernietigende slag om de Ardennen doorstaan, vooraleer het tussen natuur en cultuur enkele attracties kon ontwikkelen die van de streek een der meest toeristische plaatsen van het land maakten.

STAVELOT, BESCHERMD HISTORISCH CENTRUM

Met zijn abdij, zijn Grand' Place, zijn vakwerkhuisen uit de 18e eeuw, zijn geplaveide straatjes en zijn monumenten heeft Stavelot een uitzonderlijk erfgoed. De stad is het decor van enkele uitzonderlijke evenementen zoals de 'Laetare van de Blancs-Moussis'. De abdij van haar kant is een heuse cultuurtempel geworden, want zij herbergt drie musea, een archeologische ruimte, een cultureel centrum, een openbare bibliotheek, regionale archieven en een galerij voor hedendaagse kunst. Bovendien vinden er doorlopend tentoonstellingen, concerten en diverse spektakels plaats. De Dienst voor Toerisme, die er een onthaalbureau heeft, werkte een wandelnet uit met vertrek aan de abdij. Het omvat meer dan 500 kilometer wandel- en mountainbikecircuit, die aansluiting geven op twee Grote-Routepaden (GR-5 en GR-14) en twee RAVeL-routes (lijnen 45 en 44a).

Bezienswaardig :

- De Abdijsite, geklasseerd als uitzonderlijk erfgoed van Wallonië
- Het Museum van het Circuit de Francorchamps
- Het geschiedkundig Museum van het Prinsdom Stavelot-Malmedy
- Het Museum van de dichter Guillaume Apollinaire
- De Galerij voor hedendaagse kunst Triangle Bleu
- De Saint-Sébastienkerk en haar kerkschat met Maaskunst

Cultuur, tradities en andere feestelijkheden:

- VTS, theaterfestival
- Festival met klassieke muziek
- Festival van het Franse chanson
- Laetare (carnaval) en de Blancs Moussis
- Grote fietsevenementen
- Grote Zomerbrocante
- Veel evenementen op het circuit van Francorchamps

Natuur en ontspanningsactiviteiten:

- 250 km wandelroutes
- 85 km permanente trails
- 175 km MTB-routes
- 2 RAVeL's
- De Site des Etangs
- De valleien van de Amblève en de Roannay

Abdij van Stavelot, Uitzonderlijk erfgoed van Wallonië

De Abdij, opgenomen als Uitzonderlijk erfgoed van Wallonië en bekroond met '5 zonnen' is een toeristische en culturele site.

U vindt er 3 musea, gewijd aan het Circuit van Francorchamps, Guillaume Apollinaire en de geschiedenis van het Prinsdom.

Hier vinden ook heel wat activiteiten en festivals plaats in het Cultureel Centrum: theater, muziek, jazz, Franse chansons.

Op de site ontdekt u ook Le Triangle Bleu, een nationaal en internationaal befaamde galerij voor hedendaagse kunst.

Geschiedenis, auto's, poëzie, dat zijn de unieke en uitzonderlijke thema's van de musea in de Abdij.

Prestigieuze festivals en tentoonstellingen.

Stavelot, In het teken van kunst en cultuur

Dankzij de vele verenigingen en de coördinatie door een zeer dynamisch Cultureel centrum, kent het Land van Stavelot een intens cultureel leven. Zo zijn er de tijdelijke tentoonstellingen in de Abdij, literaire ontmoetingen, filosofiecafés, de muzikale optredens van de Muziekkapel Koningin Elisabeth, maar ook festivals rond verschillende thema's: theater (juli), kamermuziek (augustus), verhalen en legenden (augustus), het Franse chanson (oktober), jazz (november).

Francorchamps

het mooiste circuit ter wereld

Het nationaal Circuit van Spa-Francorchamps ligt op het grondgebied van de gemeenten Stavelot en Malmedy. Sinds de aanleg in 1920, en ondanks een onophoudelijke modernisering, heeft het zijn uitzonderlijk natuurlijk kader kunnen behouden, dat getekend werd door (de rivier) de Eau Rouge tijdens zijn spurt naar de Amblève. Het circuit was het toneel van talloze drama's en exploten. ontvangt dit eeuwenoude circuit liefhebbers van autosport meer dan 400.000 personen.

Het hele seizoen biedt het circuit voor iedereen rondleidingen in de installaties. Het is een grote toeristische en sportvitriene van Wallonië en België.

Als verlengstuk aan het Circuit exposeert het multicultureel centrum van de Abdij van Stavelot sinds 1984 een verzameling racewagens en motors, die zich ieder jaar mag verheugen in tienduizenden bezoekers. Een van de groepsarrangementen van de Abdij biedt een begeleide tour met een bus op het circuit.

Nog een sport die toegankelijk is voor iedereen: de karting-piste van de Royal Automobile Club van België, gevestigd in Stavelot/Blanchimont, aan de rand van het circuit.

Legendarische plekken.

De haarspeldbocht van La Source, de Raidillon, de bochten van de Eau Rouge, Stavelot en Blanchimont zijn mythische plekken die wereldwijd in alle geschiedenisboeken staan van de autosport.

Prestigieuze en populaire wedstrijden.

De GP van België F1, de enduro's zoals het World Enduro Championship (WEC) en de 24u GT zijn topaces in Francorchamps, waar ook meer populaire races te zien zijn zoals de 24u 2CV of de 25u "Fun Cup".

Coo of het begin van het Waalse toerisme

Het 1e attractiepark van België. Meer dan 400.000 bezoekers per jaar.

Profiteer van de avontuurlijke sporten : MTB, kajakken, rafting, parapente, klimmen, avonturenparcours in de bomen...

De Amblève is een van de mooiste, meest poëtische en indrukwekkende van onze streek. Hij doorkruist het Land van Stavelot waar hij bezoekers het spektakel biedt van zijn bruisende water. In Coo bedwong de Amblève de rotsen en vormde de grootste waterval van het land (15 m hoog). Bij de waterval kan men een attractiepark, de site van een hydro-elektrische centrale, een meer en een dierenpark bezoeken.

Enkele hotels en restaurants hanteren de lange traditie van een hartelijk en gastvrij onthaal. Een stoeltjeslift neemt de bezoeker mee naar een heuveltop waar hij een uitzonderlijk panorama ontdekt van de vallei van Amblève. Er is daar overigens ook een site voor parapente.

Natuur...

Met het dorp Hockai, waar de wegen van de Hoge Venen passeren en met 1.000 hectare bossen die doorkruist worden door meer dan 500 kilometer paden voor wandelaars, fietsers en trailrunners, trekt Stavelot ieder seizoen tienduizenden bezoekers aan die zich komen herbronnen in het hart van het Ardense woud. Wanneer ze het wilde water van de beken en de Amblève volgen, ontdekken ze prachtige landschappen en pittoreske dorpen waar de tijd aan een ander tempo passeert.

52 Stavelot

Het fietstoerisme.

Om de moeilijkheden met het Ardense reliëf te omzeilen, heeft Stavelot een oplossing gevonden in de creatie van de RAVeL-trajecten 44a en 45. Zij verbinden ons met ons Maison du Tourisme in Spa, maar ook met het plateau van de Hoge Venen en via de Vennbahn met de Duitse Eifel en Luxemburg. Het succes van de elektrische fiets betekent een echte revolutie voor het fietstoerisme en laat iedereen toe om zonder al te veel moeite heuveltoppen en panorama's te bereiken.

De trails.

Extratrail, het eerste Belgische netwerk dat gewijd is aan permanente parcours voor trail running en nordic walking, biedt vier parcours aan met vertrek in Stavelot. Elk parcours is bewegwijzerd, gevarieerd en heeft een gegarandeerd hoogteverschil. De parcours verbinden de verschillende deelgebieden van het Maison du Tourisme en ook de naburige gemeenten zoals Stoumont en Trois-Ponts.

(her)ontdekken

De streek van Stavelot biedt prachtige landschappen met een grote verscheidenheid aan hellingen, van de bossen van de vallei van de Amblève tot de Hoge Venen. Naast de vele wandel- en mountainbikeroutes, kunt u de gemeente ontdekken dankzij twee gratis Totemswandelingen in Coo en Stavelot.

De gemeente Stavelot wordt doorkruist door 2 RAVeLs (groene wegen):

- Lijn 45 : 22 km geasfalteerd
Trois-Ponts - Stavelot - Malmedy - Waimes
Met verbindingen naar de Duitse Eifel,
Monschau, Aken, ... en Luxemburg

- Lijn 44A : 15 km geasfalteerd
Stavelot - Francorchamps - Hockai
Met aansluiting op SpaFun en ontspanning

STAVELOT TUSSEN NATUUR EN CULTUUR

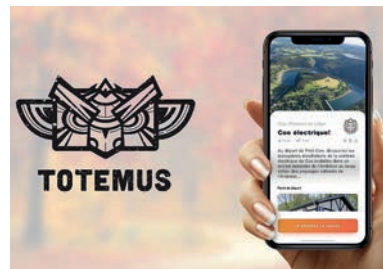
In het hartje van een overweldigende natuur ligt Stavelot, een van de oudste steden van België... Dwaal rond in haar oude straten en ontdek tal van bijzondere plekjes...
1 uur – 3 km

ELEKTRICITEITSCENTRALE VAN COO!

Ontdek het dorp, het meer en de hydro-elektrische centrale van Coo, gelegen in een uitzonderlijk groene omgeving!
3 uur – 7 km

VRIJETIJDSBESTEDING EN ONTSPANNING

Het Land van Stavelot biedt nog veel meer andere activiteiten... Zoals een verwarmd openluchtwembad met een groot grasplein en daarnaast een speelplein voor de kleintjes. De Site des Etangs van Stavelot en de rivieren de Amblève en de Eau Rouge zijn paradijzen voor vissers maar ook voor kajakkers, paragliding. En dan zijn er nog tennis, paardrijden, avontuurlijke sporten...

De Laetare en de Blancs Moussis

Leder jaar op de zondag van Halfvasten, de 3e zondag voor Pasen, komen tienduizenden bezoekers naar Stavelot voor' de carnavalsstoet van de Laetare. Een vijftiental folkloristische groepen en lokale fanfares hebben dan hun mooiste kostuums aangetrokken, die elk jaar vernieuwd worden volgens een verschillend thema! Maar de belangrijkste folkloristische groep, de 'Confrérie des Blancs-Moussis', behoudt telkens zijn zelfde kostuum. De geschiedenis van de Laetare van Stavelot en die van de Blanc-Moussi zijn nauw met elkaar verbonden. Volgens de legende zou de oorsprong van de Blanc-Moussi een edict zijn van de prins-abt Guillaume de Manderscheid die in 1499 zijn monniken verbood deel te nemen aan het carnaval. De inwoners van Stavelot, die nooit om een geintje verlegen zaten, maakten het verbod belachelijk door deel te nemen aan het carnaval... gekleed als witte monnik. Dat zou de oorsprong zijn van het kostuum van de Blanc-Moussi, wat betekent 'gekleed in het wit'. De eerste verschijning van Blanc-Moussis zou gebeurd zijn in 1502. En sinds 1820 viert Stavelot, min of meer onafgebroken, zijn carnaval op de zondag van Halfvasten met de Blancs-Moussis in een vedetterol. Ook andere folkloristische groepen nemen deel aan de viering in Stavelot, zoals de Réveil Ardennais (1949) die oude Ardense kostuums en oude dansen opvoert: la maclotte gezongen door Apollinaire, de polka, de lansier

Tradities, folklore, feestelijkheden

Tijdens de carnavalsperiode houdt men in Ster-Francorchamps de traditie in stand van een plattelandscarnaval met een kinderzoektocht, met zogenaamde 'roles' (satirische revue rond de evenementen van het jaar) en met een vreugdevuur, een zeer oud zuiverings- en vruchtbaarheidsritueel (het aansteken gebeurt door de laatst gehuwden van het jaar), wat ook gebeurt in Francorchamps, Hockai, Beaumont en Parfondruy. Ook de lente kent haar rituelen, zoals in de nacht van 30 april naar 1 mei, wanneer harmonieën en koren door de straten van steden en dorpen trekken en liefdesliedjes brengen. En een legende uit de 18e eeuw wil dat koppels die hun handen samen onderdompelen in de fontein op de Grand'place van Stavelot, een jaar vol geluk te wachten staat. De herfst en de winter zijn dan weer gewijd aan 'cût'nées' (gerecht met aardappelen gegaard onder as), aan toneel waarin dialect wordt gesproken, aan concerten, aan kerstverlichting, aan een grote fakkelwandeling...

De dorpen *Renardmont, Parfondruy en Ster*

Parfondruy ligt langs een oude wandelweg tussen Stavelot en Coö. Het dorp dankt zijn naam aan de beek die ter plaatse diep door de heuvel snijdt ('le porfond ru') en het mag uitpakken met een opmerkelijk kapelletje uit 1629. Hogerop, in de gehuchten Renardmont en Ster heeft men adembenemende uitzichten op de vallei van de Amblève.

Bezienswaardig :

- de panorama's van de vallei van de Amblève
- de kapel Sainte-Lucie
- de typisch Ardense huizen
- de monumenten van de slag om de Ardennen

De dorpen *Challes en Wavreumont*

Aan de samenvloeiing van de Amblève en de Eau Rouge ligt Challes, waar u enkele zeer oude boerderijen aantreft met origineel vakwerk. Een Ardens kruis dat omringd is met bomen signaleert de ingang van het gehucht ter hoogte van Les Fonds de Challes. Boven de diepte ligt enerzijds het bos van Burteaumont en naakte rotsen en anderzijds de site van Le Vieux Château. Deze weg leidt iets verder naar de Passerelle de Challes.

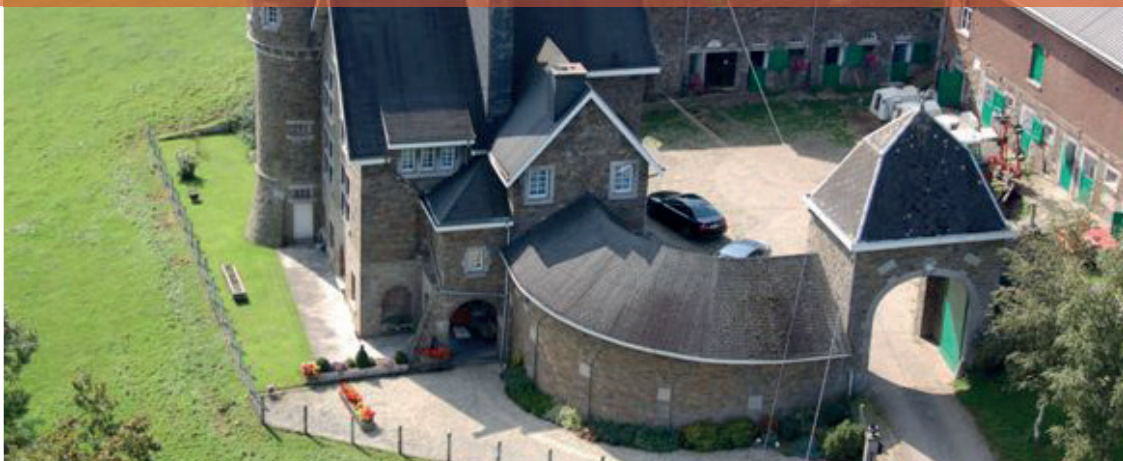
Bezienswaardig :

- De geklasseerde site van de Passerelle des Roches de Challes (loopbrug uit 1891),
- De plattelandswoningen en het kleine erfgoed

Wavreumont ligt zeer symbolisch op de grens van de zustersteden Stavelot en Malmédy. Op het grondgebied van het dorp bevindt zich een benedictijnenklooster, gesticht in 1950, dat Sint-Remaclus als patroonheilige heeft. Vanuit het dorp kan men tientallen kilometers lang wandelen door prachtige landschappen.

De dorpen *Cheneux, Masta en Rivage*

Dorpen gelegen binnen het oude tracé van het nationaal circuit van Francorchamps en allemaal in de omgeving van de RAVeL van lijn 45. Mooie gebouwen...

Bezienswaardig :

- vakwerkhuisen,
- het tracé van de RAVeL 45

De dorpen *La Vaux-Richard, Lodomez, Beaumont en Francheville*

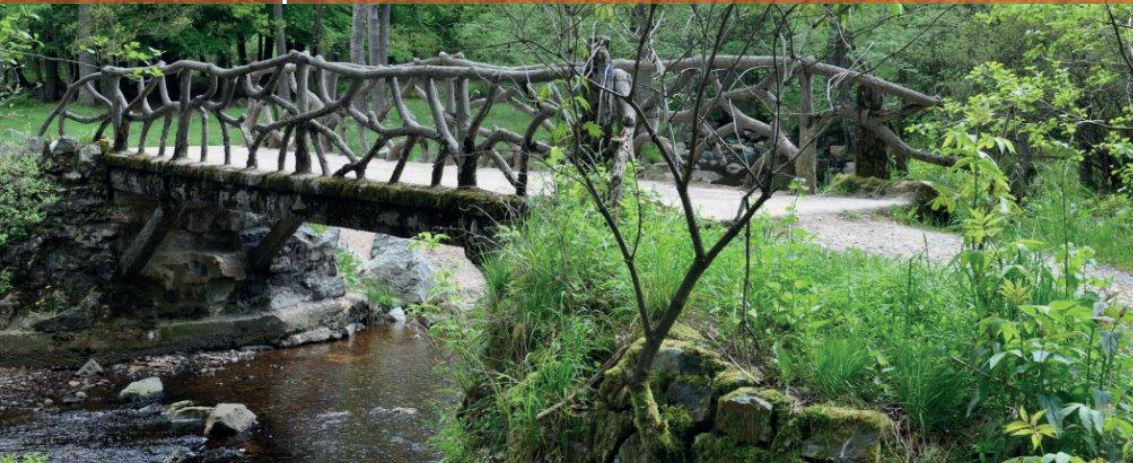
Op de noordelijke oever van de Amblève, langs de route de la Corniche (Vieux Château), bevinden zich de gehuchten La Vaux Richard, Lodomez en Beaumont. In 1944 bevonden zij zich langs de bloederige route van de Duitse opmars. Enkele oude boerderijen overleefden de verwoestingen. Het hoger gelegen dorp Francheville wordt gedomineerd door de kerk, een gebouw uit de 13e eeuw dat één geheel vormt met de pastorij.

Bezienswaardig :

- Te beginnen met de Place du 18 Décembre in Stavelot, tal van monumenten die de slag om de Ardennen herdenken,
- Oude gerestaureerde boerderijen,
- Saint-Félixkerk in Francheville

De dorpen *Francorchamps, Ster et Hockai* Aan de poort naar de venen

De fusiegemeente Francorchamps omvat de dorpen Francorchamps, Hockai, Neuville en Ster. Het grondgebied wordt doorkerfd door verschillende valleien waaronder deze van de Eau Rouge waar zich 'het mooiste autoracecircuit ter wereld' bevindt. Ieder jaar vinden daar belangrijke internationale wedstrijden plaats.

Aan de rand van het Natuurpark Hoge Venen-Eifel is Hockai een belangrijk trefpunt voor de vele wandelaars die het hele jaar in de venen wandelen.

De RAVeL van lijn 44 verbindt deze dorpen

Bezienswaardig :

- het Circuit van Francorchamps
- Pont du Centenaire in Hockai
- fietstocht op de RAVeL 44A

Welkom in

Theux

terre d'histoire

Dienst voor Toerisme van Theux

Place du Perron 40 - 4910 THEUX

Tel. + Fax 087 53 14 18

www.sitheux.be / www.visittheux.be

info@sitheux.be

Dienst voor Toerisme van la Reid

Place du Marais, 1 4910 THEUX

Tel. 087 26 66 86

www.lareid.be - si@lareid.be

Een gemeente met de kleuren van de natuur, een eenvoudig profiel maar vol rijkdommen. Een nog steeds aanwezig verleden waar men fier op is en dat getuigt van moed. Grappige, angstaanjagende en duivelse legendes. Bossen die trouw zijn gebleven aan de natuur, waar de wind de bomen streelt en de vogels doet zingen. Golvende weiden met alle kleurschakeringen van groen, met hier en daar wat grazende koeien. Mooie en authentieke dorpen en een stad waar oud en nieuw in harmonie leven. Een regionale cultuur, discrete en toch gastvrije mensen. Maak kennis met hun geschiedenis, ontdek hun erfgoed, bezoek hun historische plaatsen, wandel langs plattelandswegen in de voetsporen van legendarische personages, zwerf rond in de gehuchten en ontdek de folklore... En weldra zit uw hart op hetzelfde ritme als dat van de 'theutois'.

Een vleugje geschiedenis, attracties	64 - 68
Erfgoed en cultuur	69 - 70
Animaties en evenementen	71 - 73

info

Gemeentelijke administratie :

rue de la Chaussée, 2-4 - 4910 Theux

Tel: 087 53 92 10 - info@theux.be - www.theux.be

Politie : avenue Reine Astrid, 9 - 4910 Theux

Station : rue de la Station, 4 - 4910 Theux

Tel. : 04 241 53 16 - www.sncb.be

Centre culturel :

place Taskin, 1 - 4910 Theux

Tel. : 087 64 64 23 - centreculturel@theux.be

www.cctheux.be

Bibliotheek en ludotheek :

place Taskin, 1 - 4910 Theux

Tel. : 087 54 29 90 - bibli@theux.be

Theater L'Autre Rive in Polleur :

rue Victor Brodure, 63 - 4910 Theux

Tel. : 087 64 64 23

EEN VLEUGJE GESCHIEDENIS, ATTRACTIES

Theux heeft wortels in de prehistorie. Het riante en vruchtbare 'VENSTER' van Theux zag mesolithische jagers passeren (7000 voor C.) en ook de ontplooiing van neolithische landbouwers (Becco, Jevoumont, Jusleville waren nog bewoond in het metaaltijdperk). De Gallo-Romeinen waren er talrijk aanwezig (begraafplaatsen, pottenbakkersovens, laagovens, tempels) en gaven de oude stad de naam 'TECTIS'.

In de 11e eeuw werd Theux de hoofdplaats van wat in de 16e eeuw het markizaat van Franchimont zou worden, met de stadjes (bans) Verviers, Sart, Spa en Jalhay. In de middeleeuwen werd een burcht opgetrokken. In 1468 vertrokken de '600 Franchimontezen' naar Luik om er Karel de Stoute te bevechten. Ze sneuvelden allemaal en hun land werd verwoest. Kort daarop begon de metaalindustrie aan haar opgang. Op verschillende plaatsen in de stad heeft ze sporen nagelaten. Het keukengerei van Theux werd in heel West-Europa aan de man gebracht.

Op ongeveer hetzelfde moment als in Parijs, begon in Polleur de Franchimontese revolutie van 1789, waarbij de Rechten van de Mens werden uitgeroepen. In de 19e eeuw en nog tot 1940 was het vooral de textielindustrie die bloeide in Theux.

HET KASTEEL VAN FRANCHIMONT

De oorspronkelijke burcht werd gebouwd op de uitloper van een rots, in het midden van de 11e eeuw. Hij was eigendom van het Prinsbisdom Luik en bleef dat tot op het einde van het Ancien Régime. In 1468 vond de heldendaad van de 600 Franchimontezen plaats. Het begin van de 16e eeuw was een belangrijke periode voor het kasteel van Franchimont. Er vonden grote verbouwingen plaats, aanpassingen aan de 'moderne' tijden, en de ruimte binnen de muren werd 6 maal groter. Het kasteel is bijzonder omdat het defensiesysteem uit de 16e eeuw quasi intact behouden is gebleven, ondanks de evolutie van de artillerie.

Allée du Château 17 - 4910 Theux :

Tel: 087 53 04 89

info@chateau-franchimont.be

www.chateau-franchimont.be

MUSEUM VAN DE WETENSCHAPPELIJKE TOESTELLEN

Bezoek aan het museum van de wetenschappelijke toestellen die werden nagelaten door de Paters Lazaristen (1880-1919). Deze toestellen werden opgeknapt en de meeste functioneren opnieuw sinds 2002. Dat laat toe om de evolutie van elektriciteit te evoqueren tijdens de 19e eeuw, via de werking van booglampen, ontladingsbuizen, Morse-telegrafen enz. Dia's uit dezelfde periode illustreren het leven in het pensioonaat. De toegang tot het museum verloopt via een draaitrap met 70 treden. Duur van het bezoek: 2 u – Bezoek op afspraak.

*Institut Saint-Roch - Hans Emontsphot
Marché, 2- 4910 Theux*

DE BANMOLEN

Al in 898 stond hier een watermolen. Men spreekt van een 'banmolen' (of dwangmolen) omdat alle boeren van de 'Ban van Theux' in de middeleeuwen door de heer verplicht werden hier hun graan te laten malen. Zij moesten daarvoor een tol betalen aan de heer in de vorm van meel. Later en tot 1813 werd de molen eigendom van de gemeentes. Het rad en het drijfwerk, de molenstenen, de bakken, de emmerkettingen, het koppelingssysteem, de silo's enz. zijn allemaal bewaard gebleven. De bezoeker ontdekt alle onderdelen van de molen en de bijhorende werktuigen en verder ook documenten en voorwerpen die het leven en het werk van de molenaar evoqueren.

Rue Roi Chevalier, 20 - 4910 Theux :

*Tél : 087 54 28 53 - facebook: Moulin banal de Theux
Voor alle informatie: moulinbanaltheux@hotmail.fr*

HET FORT VAN TANCRÉMONT

Het Fort van Tancrémont moest de dag na de capitulatie de wapens neerleggen. Dat was op 29 mei 1940. Het werd uitgegraven in een leisteenrots die de valleien van de Vesder en de Hoëgne domineert, deels op het grondgebied van de gemeente Theux en deels op dat van Pepinster. Het was de taak van het fort om het offensief van de vijand te vertragen, zodat het geallieerde leger de nodige tijd kreeg om posities in te nemen langs de Maas en het Albertkanaal en daar een front te vormen. Het fort telt niet minder dan 2000 meter galerijen, gelegen op 20 tot 28 meter onder de grond, afhankelijk van het reliëf. De ondergrondse gangen leiden naar verschillende lokalen en gevechtsposten.

Bezoek aan het fort op de 1e zondag van de maand, van mei tot oktober en ook op 21 juli.

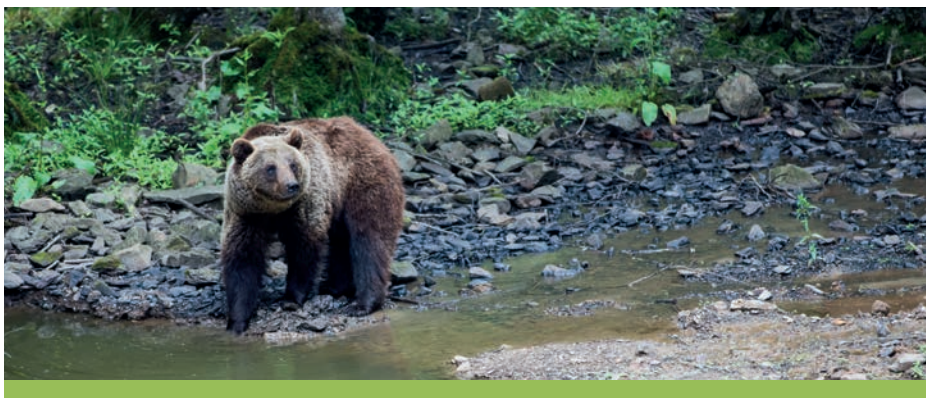
Route de Pepinster 4910 Theux-Pépinster

www.fort-de-tancremont.be

FORESTIA : Het dierenpark

In dit park kunt u vooral Europese flora en fauna observeren. De filosofie is geënt op de fundamentele waarden van respect voor de dieren en voor het milieu in het algemeen. Het dierenpark van La Reid strekt zich uit over 44 hectare bossen en vlaktes waar dieren in halve vrijheid leven in hun natuurlijk milieu. Vijf kilometer vrij bewandelbare paden voeren u op uw eigen tempo door een heuvelachtig terrein met verschillende landschappen. Onderweg ziet u meer dan 300 dieren, samen een dertigtal soorten, die in groepen samenleven. Hun aantal komt overeen met de aantallen die men gewoonlijk aantreft wanneer ze in vrijheid leven.

HET AVONTURENPARCOURS

Deze attractie bestaat uit enkele parcours met verschillende moeilijkheidsgraad. Elk parcours bestaat uit diverse obstakels. Praktisch: na een briefing van een kwartiertje wordt elke deelnemer uitgerust met het nodige materiaal om zijn veiligheid te verzekeren.

Rue du Parc 1 - 4910 Theux :

Tel: 087 54 10 75

info@forestia.be

www.forestia.be

VLIEGVELD VAN THEUX

Luchtdopen en vluchten met een zweefvliegtuig.

Route d'Oneux, 79 - 4910 Theux

Tel: 087 22 30 32

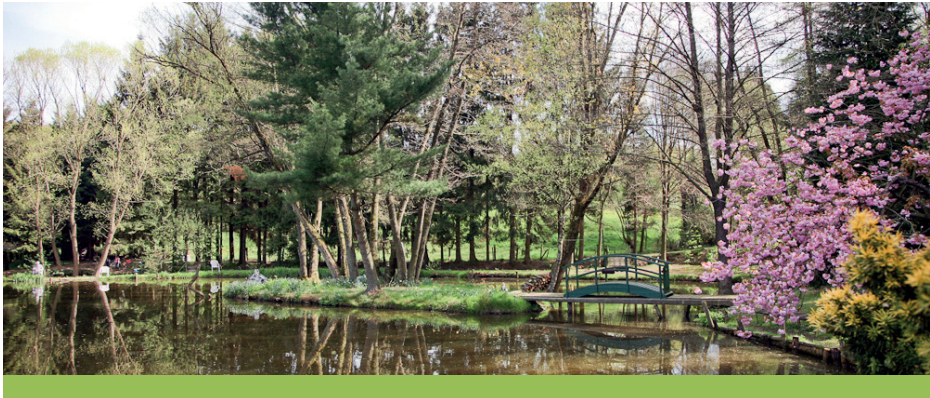
info@verviers-aviation.be

www.verviers-aviation.be

DE VISVIJVER VAN POLLEUR

Route du Congrès de Polleur, 106
4910 Theux
Tel: 087 53 06 87.

WANDELINGEN

Met meer dan 20 bewegwijzerde paden, samen goed voor 200 km, is Theux een paradijs voor wandelaars en stappers. De wandelingen worden weergegeven op de NGI-kaart 'Pays des Sources Nord' en op individuele fiches. Ons grondgebied wordt ook doorkruist door befaamde GR-paden en door routes voor mountainbikers. Ook die zijn opgenomen op een NGI-kaart. Een van de vertrekpunten voor wandeltochten is de uitzonderlijke 'charmille': een groene tunnel van haagbeuk. Met zijn lengte van 573 meter is het de langste van België. Regelmatig worden begeleide wandelingen georganiseerd. Raadpleeg de website van de toeristische dienst, het Syndicat d'Initiative van Theux en La Reid - www.toctoctheux.be - www.lareid.be

Erfgoed en cultuur

HET STADHUIS VAN THEUX

Het gebouw werd opgetrokken in 1770-1771 en verving toen de oude gemeentehal die sinds de 16e eeuw verrees op het plein bij het Perron.

HET PERRON VAN THEUX

Het (Luikse) Perron was aanvankelijk het symbool van het prinsbisdom. Het stond al in de 13e eeuw afgebeeld op muntstukken. Het kruis vertegenwoordigt de religieuze autoriteit en de kolom (de justitiezuil) de burgerlijke macht. De pijnappel (bovenaan) zou een heidens symbool zijn voor vruchtbaarheid en voorspoed. Al vrij snel werd het Perron ook het embleem van de Luikse vrijheden die in 1316 werden verworven door de Vrede van Fexhe. Het monument staat op de Place du Perron.

DE KERK SAINT-HERMES & SAINT-ALEXANDRE IN THEUX

De kerk van Theux is een hallenkerk met drie beuken en een plat plafond. Het romaanse gebouw werd opgetrokken op het einde van de 11e eeuw en is een van de zeldzame exemplaren van dit type dat men vandaag nog kan vinden in West-Europa. Naast haar religieuze rol, had de kerk ook een defensieve functie want ze bood een schuilplaats aan de bewoners wanneer er gevaar van buitenaf dreigde. Tijdens het derde kwart van de 13e eeuw werd de (waarschijnlijk ingestorte) westelijke toren vervangen door een nieuwe toren. In het midden van de 14e eeuw, toen het prinsbisdom Luik woelige tijden kende, werd de kerk opnieuw versterkt. In de loop van de 17e eeuw was het nogmaals erg onrustig in de streek en toen werd een portaal gebouwd dat voorzien was van een uitspringende torenomloop. In 1655 werd aan de zuidkant de Wolffkapel gebouwd, die bestemd was als begraafplaats voor de gelijknamige familie. De kerk mag ook uitpakken met mooi meubilair (doopvont, schilderijen, beelden, mooie plafondschilderingen).

DE OUDE BRUG SAINT-MARTIN IN POLLEUR

Men weet niet precies wanneer deze Romeinse brug over de Hoëgne werd gebouwd. Ze lag op de heerbaan van Trier naar Tongeren. In 1767 en in 1978 werd ze hersteld, waarbij men er zorgvuldig over waakte niet te raken aan het antieke uitzicht. De brug staat op de lijst van het Waalse Erfgoed.

DE SAINT-JACQUESKERK VAN POLLEUR EN HAAR GEDRAAIDE TORENSPITS

De bijzondere, gewild spiraalvormige torenspits is vandaag een beschermd monument. Volgens een plaatselijke legende was het de duivel die met een furieuze schop de spits zijn huidig uitzicht gaf. Het torenspits is het werk van de zogenaamde 'Compagnons du Tour de France' (gezellen die door heel Frankrijk trokken om bij verschillende meesters hun vak te leren). Zij hebben de spiraaltechniek op punt gesteld, waarschijnlijk om de toren beter bestand te maken tegen de grillen van de wind. De oorsprong van de kerk gaat terug tot 1450.

Ze werd verschillende keren verbouwd, maar behield haar oude stenen toren.

HET HISTORISCH CENTRUM VAN LA REID, ZIJN FONTEINEN, KRUISEN EN NISKAPELLETJES

In het Waals betekent 'è l'Ré' rooien. Dit is het dak van de gemeente Theux en een pittoresk dorp met oude huizen, niskapelletjes en drie publieke pompen uit 1856. Een eerste bevindt zich aan de ingang van het dorp, vlakbij de vrijheidsboom, een tweede op de Place du Marais bij het dodenmonument en een derde in het lager gelegen deel van het dorp. De toeristische dienst van La Reid heeft een zeer volledige brochure uitgegeven: 'A la découverte de La Reid et de ses environs, Promenade Patrimoniale'. Ze bevat alle informatie over La Reid, de beschermde woningen, de kerk, de wandelroutes, de buurtschappen, de kastelen en ook over Becco, Vertbuisson, Desnié, Fagne Maron, Winamplanche...

DE SAINT-NICOLASKAPEL IN MARCHÉ

In het centrum van Marché verrijst de Saint-Nicolaskapel in de schaduw van twee grote lindes die in de zomer de gevel verbergen. Het gebouw dateert uit 1739 maar er stond al heel lang een kapel in Marché en men denkt dat de oorsprong te vinden is in 1285.

Animaties en evenementen

Theux kenmerkt zich door een veelheid aan dorpsfeesten, culturele animaties en sportieve evenementen. Voor meer informatie verwijzen wij u naar de online agenda van de toeristische dienst van Theux: www.sitheux.be/agenda

HET LAMPIONSBAL (Tweede zaterdag van juni)

Dit openluchtbal zoals in vroegere tijden schiept een sympathieke en gezellige sfeer op de Place de l'Eglise in Theux. Lekker eten, muziek en dans zorgen samen voor een leuke avond onder het licht van de veelkleurige lampions. Het bal vindt elk jaar plaats tijdens de kermis van Theux.

DE BROCANTE VAN DE KADES VAN DE HOEGNE

(Eerste zaterdag van juli) Deze brocante beslaat meer dan 2 km en telt honderden deelnemers. Daarmee is deze rommelmarkt een van de belangrijkste van de streek.

HET FEEST VAN DE COUCOU

(In pare jaren tijdens het laatste weekend van juli) Aan de ene kant is er de legende van 'Het beest van Staneux', die vertelt over een monster dat in de bossen van Staneux leefde en zich voedde met mensenvlees. Maar op een dag werd het monster gevangen. Aan de andere kant is er een oud gebruik: dat van het volkstribunaal dat bepaalde inwoners veroordeelde voor huishoudelijke twisten. Als straf werden ze in de rivier geworpen. Het feest van de Coucou herdenkt de jacht op het 'mâle biesse' (het boosaardige dier) en de straf voor een van de dorpelingen-jagers, een jonggehuwde die het echtelijk bed verkoos boven de jacht. De laatste man die gehuwd is in het afgelopen jaar wordt dus van op de oude brug in de Hoëgne geworpen, nadat de bevolking, gekleed in oude kostuums, de ceremonie van het huwelijk heeft bijgewoond. Nadien doen deelnemers en publiek zich goed aan een smulpartij, gevolgd door een bal.

HET MIDDELEEUEWSE WEEKEND

(In onpare jaren tijdens het 3e weekend van augustus)

Bij dit evenement wordt het middeleeuwse leven op de burcht van Franchimont gereconstrueerd, met middeleeuwse ambachtslui, magiërs, herbergiers, boeren, berentemmers, minstrelen, bedelaars en drinkende monniken. Twee dagen lang leeft de burcht opnieuw op het ritme van de middeleeuwen. Feestelijke animaties met marionetten, vaandelzwaaiers, dansers, optochten...

DE SAINT-FIACRE JAARMARKT

(Laatste zondag van augustus)

St-Fiacre is een geneesheilige en de patroonheilige van de tuinders. Hij wordt al minstens sinds de 10e eeuw gevierd. Om hem te herdenken komen in La Reid groenteteen tuinmannen, brocanteurs, straatventers, ambachtslui, muzikanten en marionettenspelers bijeen. Het is ook een religieus feest met een misviering, zegening van de kinderen en een processie met de reus Bihin die herinnert aan het woelige leven van een reëel personage die een legende werd en een bekend folkloristisch personage in de streek van Theux

DE SAINT-HUBERT JAARMARKT

(Eerste zaterdag van november)

Om St-Hubert, de patroonheilige van de jagers, te herdenken, wordt een markt georganiseerd met ruim honderd marktkramers. Hoogtepunt van het evenement is de zegening van de dieren en een mis waaraan jachthoornblazers deelnemen.

horéca

U vindt de details van ons aanbod in de brochure 'Logies & Restaurants' van het Maison du Tourisme Spa Hoge Venen Ardennen, op de Horeca kaart van de Dienst voor Toerisme van Theux en op de website: www.sitheux.be

DE PEKET FLAMBE

(Derde zaterdag van december)

In het Waals betekent het woord 'pèkèt' jeneverstruik, maar ook de alcoholische drank die gemaakt wordt met de bessen van deze heester. In Theux, waar men graag feest viert, is het evenement rond de pèkèt flambé – de geflambeerde jenever – een vaste traditie geworden en past in de geest van 'Kerst rond het Perron'. Muzikale animaties, spektakels voor kinderen, koren en om de avond af te sluiten in een feestelijke sfeer, wachten u bars en dj in de verwarmde tenten

DE SMAKENRALLY

(Derde zaterdag van mei)

De minder bekende en onbekende plekjes van onze streek ontdekken en tegelijk streekproducten proeven, het is voortaan mogelijk dankzij het dynamische jonge team van onze Dienst voor Toerisme! Ieder jaar wordt een verschillende wandeling georganiseerd in de bossen, door de weiden en langs kleine wegen. De tocht wordt onderbroken met proeverijhaltes en ook voor ontdekkingen. Afspraak in de maand mei!

GARDEN PARTY

(Tweede zaterdag van september)

Sympathieke muziek, een gezellige achtergrond, de septemberzon... Dat zijn de ingrediënten van de Garden Party die georganiseerd wordt door het jonge team van de Dienst voor Toerisme. Een heel ontspannen namiddag en avond, in het hart van Theux, in een groen decor.

Accommodaties en restaurants van de streek Spa - Hoge Venen - Ardennen

Hotels

★★★★ Hôtel de la Source

Route du Circuit 22
4970 Stavelot (Francorchamps)
www.hotel-de-la-source.com
Contact : 087 79 58 00
contact@hotel-de-la-source.com
Capacité : 90 chambres – 198 pers.

★★★★ La Villa des Fleurs

Rue Albin Body 31
4900 Spa
www.villadesfleurs.be
Contact : 087 79 50 50
info@villadesfleurs.be
Capacité : 24 pers.

★★★★ Radisson BLU Balmoral Hotel

Avenue Léopold II, 40
4900 Spa
www.radissonblu.com/balmoralhotel-spa
Contact : 087 79 21 41
info.spa@radissonblu.com
Capacité : 268 pers.

★★★★ Radisson BLU Palace Hotel

Place Royale 39
4900 Spa
www.radissonblu.com/palacehotel-spa
Contact : 087 27 97 00
info.spapalace@radissonblu.com
Capacité : 240 pers.

★★★★ Silva Hotel Spa-Balmoral

Route de Balmoral 33
4900 Spa
www.silvahotelspabalmoral.be
Contact : 087 79 32 50
info@silvahotel.be
Capacité : 1 à 252 pers.

★★★ Au Vieux Hêtre

Route de la Fagne 18
4845 Jalhay
www.vieuxhetre.com
Contact : 087 64 70 92
vieuxhetre@skynet.be
Capacité : 12 chambres – 24 pers.

★★★ Hôtel Beau Site

Rue Abbé Dossogne 27
4970 Stavelot (Francorchamps)
www.hotelbeausite.be
Contact : 087 27 52 04
hotel.beausite@freebel.ne
Capacité : 38 pers.

★★★ Hôtel Cardinal

Place Royale 21/23
4900 Spa
www.hotel-cardinal.be
Contact : 087 77 10 64
info@hotelcardinal.be
Capacité : 40 pers.

★★★ Hôtel Dufays

Rue Neuve 115
4970 Stavelot
www.bbb-dufays.be
Contact : 080 54 80 08
dufays@skynet.be
Capacité : 14pers.

★★★ Hôtel La Reine

Avenue Reine Astrid 80
4900 Spa
www.lareine.be
Contact : 087 77 52 10
info@lareine.be
Capacité : 2 à 30 pers.

★ ★ ★

La Heid des Pairs

Avenue Professeur Henrijean 143
4900 Spa

www.laheid.be

Contact : 087 77 43 46
info@laheid.be

Capacité : 17 à 22 pers.

★ ★ ★

La Pitchounette

Arbospine 19
4845 Jalhay

www.hotelpitchounette.be

Contact : 087 47 44 83
info@hotelpitchounette.be

Capacité : 24 pers.

★ ★ ★

L'Auberge

Place du Monument 3
4900 Spa

www.hotel-thermes.be

Contact : 087 77 44 10
info@hotel-thermes.be

Capacité : 24 à 28 pers.

★ ★ ★ ★

Boutique-Hôtel Ch. de Francorchamps

Rue du Clozin 21
4970 Stavelot (Ster-Francorchamps)

www.chateau-francorchamps.be

Contact : 087 27 53 29
info@c-d-f.be

Capacité : 50 pers.

★ ★ ★

Le Manoir de Lébioles

Domaine de Lébioles 1/5
4900 Spa

www.manoirdelebioles.com

Contact : 087 79 19 00
manoir@manoirdelebioles.com

Capacité : 32 pers.

★ ★ ★

Le Ménobu

Route du Ménobu 546
4970 Theux (La Reid)

www.menobu.be

Contact : 087 37 60 42
menobu@skynet.be

Capacité : 20 pers.

★ ★ ★ ★

Le Relais de Pommard

Rue de Pommard 220
4970 Stavelot (Francorchamps)

www.spa-francorchamps-hotel.com

Contact : 087 27 54 24
info@spa-francorchamps-hotel.com

Capacité : 33 pers.

★ ★ ★

Le Soyeuru

Malchamps 5
4900 Spa

www.lesoyeuru.be

Contact : 087 29 90 00
info@lesoyeuru.be

Capacité : 7 à 10 pers.

★ ★ ★

L'Ecrin d'Ô

Rue de La Sauvenière 108
4900 Spa

www.lecrin-do.be

Contact : 087 78 76 15
info@lecrin-do.be

Capacité : 1 à 15 pers.

★ ★

Ferme Refat

Refat 8
4970 Stavelot

www.ferme-refat.be

Contact : 0496 86 66 52
info@ferme-refat.be

Capacité : 19 pers.

★ ★

La Tonnellerie au Chalet du Parc

Parc de 7 Heures 1
4900 Spa

www.latonnellerie.be

Contact : 087 77 22 84
latonnellerie@skynet.be

Capacité : 16 à 18 pers.

★

Auberge Saint-Remacle

Avenue Ferdinand Nicolay 9
4970 Stavelot

Contact : 080 86 20 47

auberge.st.remacle@gmail.com

Capacité : 1 à 4 pers/chambre

★

Hôtel Chatoiment

Rue Brixhe 39
4900 Spa

www.chatoiment.be

Contact : 087 77 44 94
info@chatoiment.be

Capacité : 15 pers.

Hôtel du Perron

rue Hocheporte 94
4910 Theux

www.hotelduperron.be

Contact : 087 89 19 80 / 0478 04 42 31
info@hotelduperron.be

Capacité :

Le Val de la Cascade

Petit Coq 1
4970 Stavelot
www.valdelacascade.be
Contact : 080 68 40 78 / 080 68 49 80
info@valdelacascade.be
Capacité :

Ô Mal Aimé

Rue Neuve, 12
4970 Stavelot
www.omalaime.be
Contact : 080 86 20 01
info@omalaime.be
Capacité :

Romantik Hôtel «Le Val d'Amblève»

Route de Malmedy 7
4970 Stavelot
www.levaldambleve.com
Contact : 080 28 14 40 / 080 28 14 59
info@levaldambleve.be
«Le Val d'Amblève» «Le Jardin des Princes»

La Crémaillère

Rue de la Fagne 17
4845 Jalhay
www.la-cremaillere.be
Contact : 087 64 73 14 / 087 64 70 20
info@la-cremaillere.be
Capacité :

Hôtel Le 24

Avenue JB. Romain 24
4900 Spa
www.le24hotel.be
Contact : 0492 45 14 58
info@le24hotel.be
Capacité :

Meublés de
Tourisme ou
de Vacances

La Villa des Cygnes

Route de Cockaifagne 71
4845 Sart-Jalhay
www.villadescygn.es.com
Contact : 0478 29 33 33
mlienne@sublimo.lu
Capacité : 20 pers. + 2 bébés

Au Paradis Vert

Amermont 13
4970 Stavelot
www.matseb25.wixsite.com/auparadisvert
Contact : 080 86 40 67
sebmath25@hotmail.com
Capacité : 2 à 4 pers.

Le Chalet de Lancre

Chemin de Lancre 4
4970 Coq-Stavelot
www.lechaletdelancre.be
Contact : 0495 04 16 00
ivan.jakic@skynet.be
Capacité : 2 à 8 pers.

Au Temps de Spa

Avenue Reine Astrid 52
4900 Spa
Contact : 0475 85 09 79
marc.beco@hotmail.com
Capacité : 1 à 4 pers.

Appartement Danielle

Rue Colin Leloup 15
4900 Spa
Contact : 087 26 67 39 ou 0494 19 28 91
info@danielle-beauty.be
Capacité : 2 à 5 pers.

Cap au Nord

Chemin de Renardmont 15
4970 Stavelot
Contact : 0495 28 79 28
bernard.meys@malmedy.be
Capacité : 2 à 3 pers.

Côté Patio, Côté Jardin

Saint-Laurent 5
4970 Stavelot

Contact : 087 26 91 42
marierose2301@gmail.com
Capacité : 7 à 9 pers.

Les Mélézes

Francheville 11/c
4970 Stavelot

<http://les-melezes-stavelot.be/>
Contact : 0473 41 74 74
nath.renard01@gmail.com
Capacité : 9 pers.

Gîte de Hautregard

Route de Remouchamps 48
4910 Theux

www.gitehautregard.wigeo.com

Contact : 0494 27 40 50
gitehautregard@gmail.com
Capacité : 3 à 5 pers.

Les Midis au Vert

Petit Coo 5
4970 Stavelot

www.lesmidisauvert.be

Contact : 0472 91 43 49
mathieu.bernadette@hotmail.com
Capacité : 6 à 9 pers.

Gîte des 3 Vallées

Route de Jalhay 17 (Solwaster)
4845 Jalhay

www.gitedes3valeses.be

Contact : 0474 24 16 08
info@gitedes3vallees.be
Capacité : 12 pers.

Les Moutons

Chemin des Moutons 85 - 4900 Spa

studiomaybe.wixsite.com/villamoutons-spa

Contact : 0497 35 13 32
villalesmoutons@gmail.com
Capacité : 1 à 6 pers.

La Villa Pierrefleur

Avenue Professeur Henrijean 28
4900 Spa

www.villapierrefleur.be

Contact : 0473 41 11 74
joelle.servais@liege.be
Capacité : 14 pers.

Villa Beau Site

Chemin du Bois d'Oltmont 13
4910 Theux

Contact : 0475 54 10 63
lucrece.vande.velde@skynet.be
Capacité : 9 pers.

Le Balmoral

Route de Balmoral 43
4845 Jalhay

www.gites-et-bien-etre.com

Contact : 0494 36 06 45
gites-et-bien-etre@netcourrier.com
Capacité : 15 à 20 pers.

Gîte Well Coo'm

Chemin des Faravennes 20
4970 Stavelot (Coo)

Contact : 0497 34 53 38
jonathanbeckers5@gmail.com
Capacité : 2 à 8 pers.

Le Sartay

Rue A. Beupain 8A
4845 Sart-Jalhay

www.villasartay.jimdo.com

Contact : 0472 45 67 53
joane.mathieu@hotmail.com
Capacité : 12 pers.

Cottage du Lac

Route du Lac de Warfa 23
4845 Jalhay

Contact : 0486 99 81 71
thierry.colleau@gmail.com
Capacité : 2 à 4 pers.

Les Essarts

Chemin des Essarts 6
4900 Spa (Creppe)

www.les-essarts.be

Contact : 0497 70 90 88
lesessarts@hotmail.com
Capacité : 7 à 9 pers.

Les Chanterelles

Route de Jalhay 52
4845 Jalhay

www.les-chanterelles.be

Contact : 0496 68 39 82
philou88@skynet.be
Capacité : 2 à 4 pers.

Les Nénuphars

Route du Lac de Warfa 28
4845 Sart-lez-Spa

www.lesnenuphars.be

Contact : 0496 30 54 33
info@lesnenuphars.be

Capacité : 2 à 3 pers.

Villa Stavelot

Route de Somagne 5
4970 Stavelot

www.weekendhotel.nl

Contact : 080 21 62 15
villastavelot@belgacom.net

Capacité : 9 pers.

Maison Meyer

Route du Fawetay 1
4845 Jalhay

Contact : 087 64 72 59

Capacité : 2 pers.

Au Fil des Arts

Rue Neuve 95
4970 Stavelot

www.aufildesarts.be

Contact : 0476 25 31 53
aufildesarts@gmail.com

Capacité : 2 à 8 pers.

Villa du Rohon

Route du Circuit 13
4970 Stavelot

Contact : 0472 79 71 05
renekockelmann@gmail.com

Capacité : 8 pers.

Escapades

Place de l'Eglise 7
4910 La Reid

www.escapades-spa.be

Contact : 087 23 23 58
escapades@skynet.be

Capacité : 8 à 9 pers.

Un Air de Vieux Spa

Rue Servais 1
4900 Spa

www.unairdevieuxspa.be

Contact : 0472 52 37 48
info@unairdevieuxspa.be

Capacité : 1 à 4 pers.

La Maison de Régine

Haut Vinève 35A
4845 Jalhay

www.la-maison-de-regine.be

Contact : 0494 61 99 93
info@la-maison-de-regine.be

Capacité : 2 à 5 pers.

Chambre d'hôtes

A la Bonne Franquette

Avenue René Lange 64
4910 Theux

www.alabonnefranquette.be

Contact : 0495 32 70 12
chambres.dhotes.jehanster@gmail.com

Capacité : 3 pers.

Le Relais des Fagnes

Route de Hockai 36
4845 Jalhay

www.relais-des-fagnes.be

Contact : 0483 13 21 12
relaisdesfagnes@gmail.com

Capacité : 7 pers.

Maison De Pierreuse

Clos de Pierreuse 2
4845 Jalhay

Contact : 0497 44 35 57
oliviermarquette@skynet.be

Capacité : 2 pers.

Les Clefs

Boulevard des Guérêts 11
4900 Spa

www.famillepottier.net

Contact : 087 77 42 84
villalesclefs@famillepottier.net

Capacité : 2 à 4 pers.

La Ferme du Comptoir

Rue Fagne Maron 5
4910 La Reid

www.fermeducomptoir.be

Contact : 087 37 61 32
chambres.dhotes.leonard@skynet.be
Capacité : 1 à 4 pers.

La Maurianne

Rue Xhrouet 41
4900 Spa

www.lamaurianne.be

Contact : 0472 72 50 33
jaja.gilles@gmail.com
Capacité : 9 pers.

Les Nénuphars

Route du Lac de Warfa 28
4845 Sart-lez-Spa

www.lesnenuphars.be

Contact : 087 77 56 36 – 0496 30 54 33
info@lesnenuphars.be
Capacité : 2 à 4 pers.

La Cour

Rue de la Sauvenièrre 9
4900 Spa

www.spagitelacour.com

Contact : 0497 87 09 62 ou 087 77 62 88
spagitelacour@gmail.com
Capacité : 4 pers.

Ferme du Banoyard

Banoyard 817
4910 Theux

www.fermedubanoyard.be

Contact : 0479 89 07 26
info@fermedubanoyard.be
Capacité : 1 à 9 pers.

Le Baroudeur

Boulevard Rener 39
4900 Spa

www.gitedubaroudeur.be

Contact : 0496 14 61 82 ou 087 37 71 82
gitedubaroudeur@proximus.be
Capacité : 7 pers.

La Vigie

Av. Professeur Henrijean 129
4900 Spa

www.lavigie.be

Contact : 0495 38 62 21
info@lavigie.be
Capacité :

Le Petit Maur

Rue Xhrouet 39
4900 Spa

www.lepetitmaur.com

Contact : 0472 72 50 33
jaja.gilles@gmail.com
Capacité : 5 pers.

La Villa des Fagnes

Chemin Henrotte 94
4900 Spa

www.villa-des-fagnes.com

Contact : 087 77 54 74 / 087 64 88 70
info@villa-des-fagnes.com
Capacité :

Lorsque passent les nuages

Chemin de Parfondruy 9
4970 Stavelot

www.lorsquepassentlesnuages.com

Contact : 080 22 13 41
info@lorsquepassentlesnuages.com
Capacité : 2 pers.

Le Bois Dormant - Ch. Du Jardin

Av. Peltzer de Clermont 26
4900 Spa

www.leboisdormant.be

Contact : 087 77 28 12 / 0495 62 68 89
le_bois_dormant@yahoo.fr
clpirotte@yahoo.fr

New Castle – Suite Manoir

Avenue de Barisart 231
4900 Spa

www.new-castle.be

Contact : 0496 48 43 34 ou 087 77 19 77
info@new-castle.be
Capacité : 2 à 4 pers.

Villa les Noisetiers

Boulevard Lühr 1
4900 Spa

www.lesnoisetiers.be

Contact : 0477 17 75 14
j.derouaux@gmail.com
Capacité : 9 pers.

Gîtes citadins

Au Bobeli'nid

Rue du Waux-Hall 21
4900 Spa
www.aubobelinid.com
Contact : 0474 20 62 40
fabisevrin@yahoo.fr
Capacité : 1 à 4 pers.

Les Ancolies

Rue de la Chapelle 4
4900 Spa

Contact : 0494 58 92 43 ou 087 77 49 16
adehoust@gmail.com
Capacité : 4 à 6 pers.

New Castle – Appartement du Chasseur

Rue de Barisart 231
4900 Spa
www.new-castle.be
Contact : 087 77 19 77 - 0496 48 43 34
info@new-castle.be
Capacité : 2 pers.

Les Nutons

Vieille Route de Stavelot 21
4900 Spa
www.cercle-equestre-transvaal.be
Contact : 0496 33 34 92
info@cercle-equestre-transvaal.be
Capacité : 34 pers.

Le Château de Balmoral

Balmoral 33
4845 Sart-Jalhay
www.lechateaubalmoral.be
Contact : 0478 27 76 00
sderkenne@hotmail.com
Capacité : 9 pers.

Le Rivage

Rivage 17C
4970 Stavelot
www.gitelerivage.sitew.be
Contact : 0497 44 35 57
oliviermarquette@skynet.be
Capacité : 2 à 15 pers.

Au Coin des Fagnes

Moulin de Dison 79
4845 Jalhay
http://coindesfagnes.be
Contact : 0476 96 40 49
dominique@aucoindesfagnes.be
Capacité : 4 à 6 pers.

Au Creux du Bois

Chemin du Bois 2
4845 Jalhay
www.aucreuxdubois.be
Contact : 087 23 25 45
quentin.duliere@aucreuxdubois.be
Capacité : 4 pers.

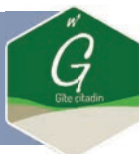

Aux Clochettes

Cokaifagne 52A
4845 Sart-Jalhay
www.auxclochettes.sitew.be
Contact : 0475 72 65 31
benoitloiseau@skynet.be
Capacité : 6 à 7 pers.

Gîtes ruraux

Dream Locations

Route de Barisart 291A
4900 Spa
www.dreamlocations.be
Contact : 087 79 20 50
info@dreamlocations.be
Capacité : 6 à 22 pers.

Balmoral

Balmoral 43
4845 Jalhay
www.gites-et-bien-etre.com
Contact : 0494 36 06 45
kaivers.dominique@hotmail.com
Capacité : 15 à 20 pers.

Gentilhomme des Hauts-Marais

Rue Haut Marais 1
4910 Theux
www.ardennevilla.be
Contact : 0479 71 80 64
www.ardennevilla.be
Capacité : 2 à 6 pers.

Château Borzeux

Chemin de Renardmont 16
4970 Stavelot
www.chateau-borzeux.nl
Contact : 0472 35 70 38
info@chateau-borzeux.ne
Capacité : 26 pers.

Les Bansions

Chemin de la Bruyère 43
4845 Jalhay

www.gites-et-bien-etre.com

Contact : 0494 36 06 45
kaivers-dominique@hotmail.com

Capacité : 22 pers.

Château Maxime

Beaumont 10B
4970 Stavelot

Contact : 0477 28 30 05
christian.lacaille@skynet.be

Capacité : 4 à 5 pers.

Al Pierîre

Rue Carrières 671
4910 Theux (La Reid)

www.prestigites.be

Contact : 087 37 70 46
info@prestigites.be

Capacité : 18 pers.

Côté Fagnes

Haut Vinâve 12
4845 Jalhay

www.cotefagnes.be

Contact : 0494 50 12 48
info@cotefagnes.be

Capacité : 4 à 6 pers.

La Ferme Catherine

Royomprès5
4845 Jalhay

www.fermecatherine.be

Contact : 0476 59 94 96
ferme.catherine@skynet.be

Capacité : 2 à 7 pers.

Le Petit Fagnard

Chemin du Héliivy 17
4845 Jalhay

www.petitfagnard.be

Contact : 087 64 60 45
info@petitfagnard.be

Capacité : 18 à 71 pers.

Gîte du Circuit

Rue des Treûs Faw 11
4970 Stavelot (Francorchamps)

www.giteducircuit.be

Contact : 087 47 47 44
giteducircuit@hotmail.com

Capacité : 6 pers. + 1 bébé

Le Petit Fagnard (2)

Chemin du Héliivy 17
4845 Jalhay

www.petitfagnard.be

Contact : 087 64 60 45
info@petitfagnard.be

Capacité : 4 à 9 pers.

Gîte du Moulin

Francheville 2
4970 Stavelot

www.gite-dumoulin.be

Contact : 080 68 40 60
info@gite-dumoulin.be

Capacité : 13 à 43 pers.

Le Ravel

Baronheid 420
4970 Stavelot

www.giteleravel.sitew.be

Contact : 0497 44 35 57
oliviermarquette@skynet.be

Capacité : 12 à 15 pers.

Gîte Kooa

Rue Haftay 9
4910 Theux

www.gitekooa.be

Contact : 087 77 53 35
info@gitekooa.be

Capacité : 14 pers.

Les Bansions

Route de Ligné 10
4845 Jalhay (Sart-lez-Spa)

www.lesbansions.be

Contact : 087 47 42 91
bansions@hotmail.com

Capacité : 6 pers.

La Marette

Route de la Statte 24
4845 Jalhay (Solwaster)

[www.ardennes-etape.com/vakantiehuisen-ardenne/Jalhay-\(Spa\)/Luxe-villa-105791-01/](http://www.ardennes-etape.com/vakantiehuisen-ardenne/Jalhay-(Spa)/Luxe-villa-105791-01/)

Contact : 087 27 54 24
archi_nyssen@yahoo.fr *Capacité : 9 pers.*

Un Coin de Campagne

Fagne Saint-Remacle 25
4910 Theux

www.uncoindecampagne.be

Contact : 087 54 20 45
j.gavray@gesplan.be

Capacité : 4 à 5 pers.

La Marguerite

Chemin de Baudrifosse 11
4910 Theux (Becco)

www.prestigites.be

Contact : 087 37 70 40

info@prestigites.be

Capacité : 12 à 14 pers.

La Mention Franche

Rue Francheville 6
4970 Stavelot

www.lamentionfranche.be

Contact : 080 88 05 59

lamentionfranche@gmail.com

Capacité : 4 à 6 pers.

Chez Madou

Rue Haute Desnié 25
4910 Theux (La Reid)

http://gitedecharmechezmadou.jimdo.com

Contact : 0478 26 68 13

josevilvorder@skynet.be

Capacité : 2 pers.

Gîte des Cours

Les Cours 268
4910 Theux

www.gitedescours.be

Contact : 0474 43 31 84

contact@gitedescours.be

Capacité : 8 pers.

Gîte La Crêperie

Place du Marché 240
4845 Sart-Jalhay

www.relaisdesart.net

Contact : 087 37 77 57

creperie@relaisdesart.net

Capacité : 5 à 6 pers.

Hébergement Manoir Croupet du Moulin

Croupet du Moulin 15
4845 Jalhay

www.croupetdumoulin.be

Contact : 0031 646 71 22 92

croupetdumoulin@skynet.be

Capacité : 13 à 24 pers.

La Grange des Nutons

Rue Henri Fonck 21
4845 Jalhay

Contact : 087 64 74 98 ou 0496 06 64 61

lagrangedesnutions@hotmail.com

Capacité : 2 à 4 pers.

Ardennes Locations

Place du Marché 79
4845 Sart-Jalhay

www.ardenneslocation.be

Contact : 087 47 45 72

info@ardenneslocation.be

Capacité : 2 à 4 pers.

Château Margaux

Beaumont 10B
4970 Stavelot

Contact : 0477 28 30 05

christian.lacaille@skynet.be

Capacité : 4 à 6 pers.

La Renardière

Croupet du Moulin 8
4845 Jalhay

Contact : 087 47 41 70

jean.bourseau@skynet.be

Capacité : 2 pers.

L'Ancien Relais de Sart

Grand Rue 130
4845 Sart-Jalhay

www.relaisdesart.net

Contact : 087 37 77 57

info@relaisdesart.net

Capacité : 12 à pers.

Le Ru du Passage

Rue de Wayai 4
4845 Sart-Jalhay

www.lerudupassage.be

Contact : 087 47 53 28 ou 0497 22 01 47

contact@lerudupassage.be

Capacité : 4 à 5 pers.

Manoir du Croupet du Moulin

Croupet du Moulin 15
4845 Jalhay

www.croupetdumoulin.be

Contact : 0031 646 71 22 92

croupetdumoulin@skynet.be

Capacité : 2 à 12 pers.

Au Pied des Fagnes

Rue de la Fagne 34
4845 Jalhay

Contact : 0495 12 06 15

Capacité : 4 à 8 pers.

Gîtes à la Ferme

La Grange des Fagnes – Gîte du Cerf

Ferme Grosfils 89
4845 Jalhay

www.lagrangedesfagnes.be

Contact : 0498 39 89 16
info@lagrangedesfagnes.be

Capacité : 15 à 22 pers.

La Grange des Fagnes – Gîte du Faon

Ferme Grosfils 89
4845 Jalhay

www.lagrangedesfagnes.be

Contact : 0498 39 89 16
info@lagrangedesfagnes.be

Capacité : 9 pers.

L'Arvô

Royompré 5
4845 Jalhay

www.fermecatherine.be

Contact : 087 64 79 46 ou 0476 59 94 96
ferme.catherine@skynet.be

Capacité : 15 pers.

Les Trinettes

Royompré 5
4845 Jalhay

www.fermecatherine.be

Contact : 087 64 79 46 ou 0476 59 94 96
ferme.catherine@skynet.be

Capacité : 18 pers.

Les Zizies

Royompré 5
4845 Jalhay

www.fermecatherine.be

Contact : 087 64 79 46 ou 0476 59 94 96
ferme.catherine@skynet.be

Capacité : 2 à 7 pers.

Gîte du Petit Sentier

Route de Coo 28
4970 Stavelot

www.fermehurlet.be

Contact : 080 86 28 69
fermehurlet@skynet.be

Capacité : 13 pers.

Gîte du Vieux Frêne

Route de Coo 28A
4970 Stavelot

www.fermehurlet.be

Contact : 080 86 28 69
fermehurlet@skynet.be
Capacité : 9 pers.

Camping

Le Chalet Suisse

Balmoral 35
4845 Jalhay

www.chaletsuisse.be

Contact : 0475 45 32 32
info@chaletsuisse.be

Capacité :

Camping Polleur

Route du Congrès de Polleur 53
4910 Polleur

Contact : 087 54 10 33
seeyou@polleur.be

Capacité :

Camping de Challes

Route de Challes 5
4970 Stavelot

Contact : 0475 22 69 23 ou 0476 33 91 64
ou 080 86 23 31

Capacité : 49 emplacements

Camping Parc des Sources

Rue de la Sauvenière 141
4900 Spa

www.campingspa.be

Contact : 087 77 23 11 ou 087 70 08 63
info@campingspa.be

Capacité :

Camping du Panorama - Si de Theux

Rue du Panorama 7
4910 Theux

www.campingspa.be

Contact : 087 54 26 27 ou 087 54 26 27

Capacité :

Centres de villégiature

Domaine de Mambaye

Route de Barisart 291
4900 Spa

www.mambaye.be
Contact : 087 79 20 50
enasc@mambaye.be
Capacité : 370 pers.

Domaine La Sapinière

Rue de la Station 1
4845 Sart-Jalhay

www.lasapinierehautefagne.be
Contact : 087 47 49 12 ou 0495 16 29 61
lasapiniere.be@skynet.be
Capacité : 99 pers.

Au Sommet de la Cascade

de 10 à 30€

Brasserie – Cuisine française
Coo 1 - 4970 Stavelot
www.facebook.com/Ausommetdelacascade/
Contact : 080 44 80 74
royen.david@gmail.com
Capacité : 100 pers.

Au Vieux Hêtre

de 20 à 35€

Cuisine française et de terroir
Route de la Fagne 18
4900 Spa
www.vieuxhetre.be
Contact : 087 64 70 92
vieuxhetre@skynet.be
Capacité : 60 pers.

Barisart

de 20 à 50€

Cuisine du monde, végétarienne et petite restauration
Route de Barisart 295
4900 Spa
https://sourcedebarisart.be/fr
Contact : 0495 10 67 13
hellobarisart@gmail.com
Capacité : 30 à 70 pers.

Boutique-Hôtel Ch. de Francorchamps

de 25 à 50€

Cuisine française
Rue du Clozin 21
4970 Stavelot (Ster-Francorchamps)
www.chateau-francorchamps.be
Contact : 087 27 53 29
info@c-d-f-.be
Capacité : 40 pers.

Restaurants

Antica Pizzeria

de 11 à 20€

Cuisine italienne
Spécialité de pizzas
Avenue Jean Gouders 42
4845 Jalhay (Sart-lez-Spa)
www.anticapizzeria.be
Contact : 087 77 37 55
info@dremalocations.be
Capacité : 14 [hiver] à 22 pers. [été]

Brasserie-Restaurant le Baron

de 15 à 35€

Cuisine européenne
Petit-Coo 6
4970 Stavelot (Coo)
www.le-baron.be
Contact : 0475 67 66 32
info@le-baron.be
Capacité : 1 à 50 pers.

Auberge Saint-Remacle

de 15 à 25€

Brasserie française
Avenue Ferdinand Nicolay 9
4970 Stavelot
www.stavelot-auberge.be
Contact : 080 86 20 47
auberge.st.remacle@gmail.com
Capacité : 60 pers. + terrasse en été

Café des Musées

de 6 à 25€

Cuisine du terroir, bio, petits plats de brasserie
Abbaye de Stavelot
4970 Stavelot
www.abbayedestavelot.be
Contact : 080 88 08 78
etc@abbayedestavelot.be
Capacité : 10 à 75 pers.

Au Rendez-vous de l'Europe

de 32,5 à 70€

Gastronomie française et internationale
Route de Balmoral 33
4900 Spa
www.silvahotelspabalmoral.be
Contact : 087 79 32 50
info@silvahotel.be
Capacité : 1 à 220 pers.

Chalet du Pont de Belleheid

de 14 à 22€

Cuisine française
Route de Belleheid 15 - 4845 Jalhay (Sart)
Contact : 087 47 44 80
lepontdebelleheid@outlook.be
Capacité : 64 (intérieur) + 80 terrasse (été) + 24 véranda

La Ferme aux Plumes

de 30 à 70€

Cuisine gastronomique du terroir, spécialités de canard
Timonheid 1
4910 Theux
www.lafermeauxplumes.be
Contact : 087 67 85 53
info@lafermeauxplumes.be
Capacité : 12 à 20 pers.

Eau vive sur la route

de 15 à 32€

Cuisine française
Ayriagne 6
4910 Theux
www.restaurant-eau-vive.be
Contact : 04 360 83 14
info@restaurant-eau-vive.be
Capacité : 80 pers.

La Ferme Damzai

de 12 à 48€

Cuisine française
Avenue Joseph Jongen 92
4845 Sart-Jalhay
www.lafermedamzai.be
Contact : 087 47 51 00
info@lafermedamzai.be
Capacité : 60 pers.

Entre Terre et Mer

de 20 à 50€

Cuisine française, gastronomique
Avenue Léopold II 40
4900 Spa
www.entretterreetmer.be
Contact : 087 79 21 41
info.spa@radissonblu.com
Capacité : 100 pers. (160 en banquet)

La Ferme du Héliivy

de 32 à 55€

Cuisine française
Route de Verviers 104
4845 Jalhay
www.ferme-helivy-jalhay.be
Contact : 087 64 73 64
info@ferme-helivy.be
Capacité : 1 à 30 pers.

Forest'Bar

variable

Cuisine française et suggestions
Rue du Parc 1
4910 Theux
www.forestia.be
Contact : 0496 87 67 12
forestbar@forestia.be
Capacité : 30 à 300 pers.

La Grande Muraille de Chine

de 2,60 à 20€

Cuisine chinoise
Avenue Reine Astrid 98
4900 Spa
www.grandemuraillespa.net
Contact : 087 22 08 88
Capacité : 100 pers.

Hôtel Beau Site

variable

Cuisine française
Rue Abbé Dossogne 27
4970 Stavelot (Hockai-Francorchamps)
www.hotelbeausite.be
Contact : 087 27 52 04
hotel.beausite@freebel.be
Capacité :

La Pitchounette

de 20 à 40€

Cuisine française et de terroir
Arbepine 19
4845 Jalhay (Tiège)
www.hotelpitchounette.be
Contact : 087 47 44 83
info@hotelpitchounette.be
Capacité : 55 pers.

La Cagna

de 12 à 20€

Cuisine française
Route de Jalhay 50
4845 Jalhay
www.lacagna.be
Contact : 087 47 41 07
josepatylea@gmail.com
Capacité : 30 pers.

La Tonnellerie au Chalet du Parc

de 15 à 32€

Cuisine française et méditerranéenne
Parc de 7 Heures 1
4900 Spa
www.latonnellerie.be
Contact : 087 77 22 84
latonnellerie@skynet.be
Capacité : 50 pers. + 65 en terrasse

La Cour de la Reine

de 25 à 65€

Cuisine française, gastronomique
Avenue Reine Astrid 86
4900 Spa
www.lareine.be
Contact : 087 77 52 10
info@lareine.be
Capacité : 45 pers.

L'Art de Vivre

de 55 à 75€

Cuisine du terroir, bio, petits plats de brasserie
Avenue Reine Astrid 53
4900 Spa
www.artdevivre.be
Contact : 087 77 04 44
info@artdevivre.be
Capacité : 12 à 30 pers.

L'Auberge

de 17,95 à 49€

Cuisine
françaisePlace du Monument 3
4900 Spa**www.auberge-spa.be**Contact : 087 77 44 10
info@hotel-thermes.be*Capacité : 100 pers.***Le Ménobu**

de 35 à 65€

Cuisine
françaiseRoute du Ménobu 546
4970 Theux (La Reid)**www.menobu.be**Contact : 087 37 60 42
menobu@skynet.be*Capacité : 30 pers. (80 en banquet)***Le Beaubourg**

de 9 à 25€

Cuisine du
terroir et
charbonnadePlace du Perron 14
4910 Theux**www.facebook.com/lebeaubourg**Contact : 087 78 68 08
lebeaubourg.theux@live.be*Capacité : 70 (int.) + 52 (ext. en été)***Le Pied de la Fagne**

de 15 à 32€

Cuisine
françaiseRoute du Pied de la Fagne 10
4910 Theux**www.lepieddelafagne.be**Contact : 087 54 27 99
pieddelafagne@hotmail.com*Capacité : 2 à 30 pers.***Le Bouchon Gourmand**

de 18 à 28€

Cuisine
française,
fondue et
charbonnadeRoute du Lac de Warfa 5
4845 Sart-Jalhay**www.bouchon-gourmand.be**Contact : 087 77 24 33
info@bouchon-gourmand.be*Capacité : 40 pers.***Le Pré des Oréades**

de 27 à 65€

Cuisine
française
★ au MichelinChaussée de Spa 87
4910 Theux**www.lepredesoreades.be**Contact : 087 77 18 66
info@lepredesoreades.be*Capacité : 1 à 24 pers.***Le Café de l'Europe**

de 10 à 30€

Cuisine
française et
européennePlace Royale 4
4900 Spa**www.cafedeurope.be**Contact : 087 22 11 27
info@cafedeurope.be*Capacité : 1 à 65 pers.***Le Relais**

de 15 à 32€

Cuisine
européennePlace du Monument 22
4900 SpaContact : 0483 24 24 27
addresspa@gmail.com*Capacité : 28 pers. + 12 à l'étage.***Le Chalet Suisse**

de 14 à 30€

Cuisine
française,
spécialités
savoyarde et
grilladesBalmoral 35
4845 Sart-Jalhay**www.chaletsuisse.be**Contact : 087 77 50 32
info@chaletsuisse.be*Capacité : 50 pers.***Le Relais de la Sauvenière**

de 30 à 60€

Cuisine
française et
régionale

Rue de la Sauvenière 116 - 4900 Spa

www.relaisdelasauveniere.beContact : 087 77 42 04
info@relaisdelasauveniere.be*Capacité : 30 pers. + salle de banquet
pour 80 pers.***Le Grand Maur**

de 29 à 42€

Cuisine
françaiseRue de Barisart 209
4900 Spa**www.legrandmaur.com**Contact : 087 77 36 16
info@legrandmaur.com*Capacité : 40 pers.***Le Tonnelet**

de 35 à 60€

Cuisine italienne

Route du Tonnelet 82
4900 Spa**www.gites-et-bien-etre.com**Contact : 087 77 26 03
collettechristiane@hotmail.com*Capacité : 40 pers.***Le Loup Gourmand**

de 15 à 30€

Cuisine
française et
couscousAvenue Ferdinand Nicolay 19
4970 StavelotContact : 080 86 29 65
sprllepoupgourmand@gmail.com*Capacité : 42 couverts***L'Entre Source**

de 15 à 25€

Cuisine
française et de
brasserieRue de la Sauvenière 141
4900 Spa**www.lentresource.be**Contact : 0472 33 08 83
fabientomboux@gmail.com*Capacité : 1 à 60 pers.*

Les Perles de Shanghai de 8 à 16€

Cuisine chinoise et japonaise Rue de Barisart 47/49
4900 Spa
www.lesperlesdeshanghai.be
Contact : 087 64 68 88

Capacité : 1 à 50 pers.

Restaurant chez Ting de 9,5 à 30€

Cuisine française et chinoise Avenue des Lanciers 78
4900 Spa
Contact : 087 73 03 51
restaurant-chezting@hotmail.com
Capacité : 1 à 35 pers.

Les Saisons de Spa de 14 à 50€

Cuisine française Place Royale 39
4900 Spa
www.radissonblu.com/palacehotel-spa
Contact : 087 27 97 00
info.spapalace@radissonblu.com
Capacité : 120 pers.

Restaurant Grill Steak House variable

Cuisine française et grillades Rue de Pommard 220
4970 Stavelot (Francorchamps)
www.spa-francorchamps-hotel.com
Contact : 087 27 54 24
info@spa-francorchamps-hotel.com
Capacité : 120 + 50 pers. en terrasse

Maison Fagne de 25 à 35€

Cuisine française et locale Route des Arsins 14
4845 Jalhay
www.maisonfagne.com
Contact : 087 22 92 72
restaurantmaisonfagne@gmail.com
Capacité : 28 à 40 pers.

Sole di Capri de 10 à 30€

Cuisine italienne Rue Jean Gérardy 12
4900 Spa
http://sole-di-capri.be/
Contact : 087 77 01 24
info@sole-di-capri.be
Capacité : 1 à 40 pers.

Maison Pezzetti de 10 à 25€

Cuisine française et italienne Rue de la Fagne 34
4845 Jalhay
www.restaurant-pezzetti.be
Contact : 087 64 76 27
info@restaurant-pezzetti.be
Capacité : 110 pers.

The Legends variable

Cuisine européenne et de terroir Route du Circuit 22
4970 Stavelot (Francorchamps)
www.hotel-de-la-source.com
Contact : 087 79 58 00
contact@hotel-de-la-source.com
Capacité : 100 pers.

Manoir de Lébioles de 42 à 95€

Cuisine française gastronomique Domaine de Lébioles 1/5
4900 Spa (Creppel)
www.manoirdelebioles.com
Contact : 087 79 19 00
manoir@manoirdelebioles.com
Capacité : 50 pers.

Un Air de Famille de 25 à 35€

Cuisine française, belge, internationale Place du perron 36
4910 Theux
www.unairdefamille.be
Contact : 087 63 11 30
info@unairdefamille.be
Capacité : 45pers.

Pit Brasserie de 20 à 30€

Cuisine française Route du Circuit 55
4970 Stavelot
www.pitbrasserie.be
Contact : mh@pit.events
Capacité : 350 pers.

Un Air de Vieux Spa de 8,5 à 15€

Cuisine française et de brasserie Place Verte 76
4900 Spa
www.unairdevieuxspa.be
Contact : 087 22 33 10
info@unairdevieuxspa.be
Capacité : 20 pers.

Kleine restaurantie

A table !

de 10 à 25€

Sandwicherie
fine – Salad bar

Rue Delhasse 24 - 4900 Spa

www.atablespa.be

Contact : 087 22 59 23

christine@atablespa.be

*Capacité : 35 pers. + 30 pers. en
terrasse en été*

Friterie de Francorchamps

de 1,4 à 12€

Friterie

Route de Spa 177

4970 Stavelot (Francorchamps)

Contact : 080 88 01 20

*Capacité : 1 à 15 pers. + 30 pers.
en terrasse*

@ Snack Spa

de 5 à 10€

Friterie

Place Verte 1

4900 Spa

Contact : 0470 07 40 10 ou 0470 86 26 26

atsnack@hotmail.com

Capacité : 1 à 20 pers.

Friterie Sébastien

de 2,6 à 10€

Friterie

Avenue Ferdinand Nicolay 15

4970 Stavelot

Contact : 080 88 10 06

friterie.sebastien@proximus.be

*Capacité : 1 à 50 pers. (+ 50 pers.
en terrasse)*

Friterie Ardennaise

de 2 à 23€

Friterie

Rue Basse 7

4970 Stavelot

Contact : 0474 79 74 43

ledouxdominique@hotmail.com

Capacité : 40 pers.

L'Entre Theux

de 9 à 23€

Friterie, petite
restauration

Les Dignes 11

4910 Theux

Contact : 087 77 05 33

olivier.lehro@gmail.com

Capacité : 50 pers.

Madame Tartine

de 3 à 10€

Sandwicherie

Crotteninfosse 1

4845 Jalhay (Tiège)

Contact : 0492 46 23 23

clementine.labrique@outlook.be

Capacité : 1 à 12 pers.

Pêcherie du Foyeuru

de 10 à 15€

Petite
restauration,
spécialité de
truite fraîche

Foyeuru 15 - 4845 Jalhay

<http://users.skynet.be/pecherie.foyeuru>

foyeuru

Contact : 087 64 75 20

foyeuru@hotmail.com

Capacité : 30 pers. (+ terrasse en été)

Régal et Vous

de 4 à 6€

Sandwicherie

Chaussée de Verviers 96A

4910 Theux

[www.facebook.com/
regaletvousrocheux/](http://www.facebook.com/regaletvousrocheux/)

Contact : 0496 39 08 86

Capacité : 22 pers.

SPA – HOGE VENEN - ARDENNEN

JALHAY

SPA

STAVELOT

THEUX

OM DE STREEK VAN HET MAISON DU TOURISME SPA - HOGE VENEN - ARDENNEN TE ONTDEKKEN, BIEDEN WIJ VOLGENDE GIDSEN AAN:

Het toeristisch circuit voor een ontdekking van de streek

Dit toeristisch circuit van een honderdtal kilometer nodigt u uit om onze streek te ontdekken.

Breng een aangenaam moment door met de ontdekking van dorpen en valleien, beekjes en rivieren, weiden en bossen...

Aarzel niet even te stoppen om een bezoek te brengen aan natuurbezienswaardigheden zoals de laan met haagbeuken (Charmille) van Theux, de Waterval van Coo, het meer van Warfaaz of dat van de Gileppe...

Bezoek ook een historisch monument zoals de Koninklijke Villa van Spa, de burcht van Franchimont in Theux, de oude brug van Polleur, de Abdij van Stavelot,...

Wij beschrijven het circuit met vertrek aan het Maison du Tourisme, gevestigd in de emblematische Peter-de-Grotebron in Spa. Maar de toeristische rally kan om het even waar in de streek van start gaan. Elk toeristisch informatiepunt zal u deze gids gratis ter beschikking stellen.

Spa Hautes Fagnes Ardennes

MAISON DU TOURISME

We heten u welkom :

www.spa-hautesfagnes.be

Rue du Marché 1a - 4900 SPA

Tél. +32 (0) 87 79 53 53

info@spa-hautesfagnes.be | www.spa-hautesfagnes.be

Office du tourisme de Jalhay-Sart

Place du Marché 242 - 4845 Jalhay

Tél. +32 (0) 87 47 47 37

info@tourismejalhaysart.be | www.tourismejalhaysart.be
In het seizoen, ontvangtpunt bij de Barrage de la Gileppe

Office du tourisme de Spa

Rue du Marché 1a - 4900 Spa

Tél. +32 (0) 87 79 53 53

info@visitspa.be | www.spatourisme.be

Office du Tourisme de Stavelot

Accueil : Galerie vitrée de l'Abbaye

Adresse postale : Place Saint-Remacle 32 - 4970 Stavelot

Tél. +32 (0) 80 86 27 06

info@tourismestavelot.be | www.tourismestavelot.be

Royal Syndicat d'initiative de Theux

Rue du Pont 5 - 4910 Theux

Tél. + Fax +32 (0) 87 53 14 18

info@sitheux.be | www.sitheux.be